

ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ. _____

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

1884

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ₪Ρ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ₪Ρ. 8

ενηλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επι της Λεωφόρου Πανεπιστημίου, 38.

1884

τοιχογραφία μικρός τινός εκκλησίας ενός χωριού των Αβρουζών, τας οποίας εξωγράφου μόνον εξ έρωτος καλλιτεχνικού. Το χωρίον αυτό είνε ο τόπος της γεννήσεώς του. Η διακόσμησης της εκκλησίας αυτής είνε αληθινόν αξιοσταύργημα. Αν ήσο περισσότερον καλλιτέχνης, ήδυνάμην να σου γράψω είκοσι δλας σελίδας επ' αυτού του αντικειμένου· αλλά περιορίζομαι να σου είπω, ότι περιστάσι τον βίον του αγίου Ιουλιανού του Φιλοζένου, και αναμνησκουσι τον Βασιτάελλην διὰ του χρωματισμού των και τον Μιχαήλ Αγγελον διὰ της δυνάμεως του σχεδίου και της ανατομικής αληθείας. Τι μικρός Έπαινος! Ο αναφανήσης βέβαια. Είν' αληθές. Έχω αφηρον τον έπαινον, όταν είμαι γοητευμένος. Αλλά θα ήρολογήσης, ότι τούτο σπάνίως μου συμβαίνει. Έπειτα, έπεσκέφθην και το έργαστήριον του Ρέντσου εις την οδόν *Magiùla*. Τά συνθέματα του δεικνύουν πολλήν φαντασίαν και αληθινήν ιχνογραφικήν λεπτότητα. Έχει δέ ο ζωγράφος προφανή κλίσην εις την τοιχογραφίαν, ώστε απέκτησα την πεποιθήσιν, ότι ή διακόσμησης της αιθούσης σου δέν ήδύνατο να εμπιστευθή εις καλλιτέρας χείρας. Θα την καταστήση αξίαν του επίλοιπου της επάυλώσεως σου. Σύ όμως, μη τυχόν έγεινες τασούτον δούλη των γάλλων θαλασσοπόλων, ώστε να σκέπτεσαι να καταστήσης τον μεγάλον παλαιόν σου πύργον αντίτυπον των νέων παρισινών μεγάρων, μ' δλην την γραφικήν ατάξίαν των έ Τουρκίας μικρολογημάτων και τας άπαιρητήτους επί των τοίχων σκιαγραφίας; Ας εξηγηθώμεν, παρακλώ. Διατρέψω τα Ιαπωνικά και τουρκικά πράγματα όπου άρμόζουσι, παραδέχομαι άν θέλεις και μερικους από τους διαμαρτυρομένους νεοφωτιστους ζωγράφους της Γαλλίας, άλλ' ούτ' έκείνη, νομίζω, ούτε αυτοί έχουσι τόπον έντός μεγάρου της εποχής των Τυδώρ, εύτρεπισμένον με έπιπλα εκ παλαιάς ήρούς. Το περιεχόμενον της αγοράς του Τεγεράν θα ήτο επίσης άστοπον έντός αιθούσης, της οποίας τά φατώματα έγλυφεν ο *Gringlin Gibbons*. — Αλλά άς επανέλθωμεν εις τον Ρέντσον. Ένωσεται, ότι θα ήτο πολύ δύσκολον, άν όχι αδύνατον, να ζητήσω παρὰ τού καλλιτέχνου μου την διακόσμησιν αιθούσης χορού, έστω και της ιδιαιτης σου, άν ήτο καλλιτέχνης διάσημος. Αλλά αυτός είνε άγνωστος έντελώς και πτωχός, κατὰ την ήμισια ρωμαντικήν σημασίαν της λέξεως. Κατ' αρχάς δέν ήθέλησε ν' άκούση τίποτε, κ' έφαινετο μάλιστα προσβληθείς εκ της προτάσεώς μου. Αλλά βαθμηδόν μετέβαλε γνώμην, και κατόρθωσα να τον πείσω, ότι ή διακόσμησης αιθούσης χορού, μακρως 70 μέτρα, διὰ θεμάτων εξηγημένων από τά διηγήματα του Βοκκαίου ή του Αριστότου

δέν ήτο πράγμα αξίον καταφρονήσεως· του έπαχέθην επίσης ότι θα έχη χωριστήν κατακίαν, και ότι κανείς δέν θα τον ταραττή ή γαζόμενον. Θα επιβιβασθή αύριον εις τόν μονήκτον της *Civita-Vecchia*, και θα φθάσει εις *Milton Ernest* την προσεχή εβδομάδα. Περιττόν να σου συστήσω να τον μεταχειρισθής μ' όλην την άπαιτουμένην ευγένειαν εις ευγενής φύσις. Ένωσεί να σ' άφήση πλήρη βλευθερίαν ως προς τόν κοσόν της άμοιβής της όταν τελειώση τόν έργον του, ως ήτο συνήθη εις τ' άνάκτορά και τὰ μοναστήρια, και τούς χρόνους του Σοδόμα και του Δομητιού. Ίσως είνε τούτο δείγμα Ιταλικής ποιηρίας, διότι όλος ο κόσμος γνωρίζει, ότι λέγει τις «ό,τι αγαπάται έλπίζει να λάβη τόν τιμώσιον εκείνου, τόν όποιον θα έτόλμα να ήτήση. Ίσως όμως είνε και υπερηφάνεια. Το δείγμα τούτο ευγενούς καταγωγής εκ μέρου του κυρίου Ρέντσου μ' εκπλήττει, μολονότι σχυρίζονται έδω, ότι είνε υίός, μη άναγνωσθείς υπό του πατρός του, πτωχής τινός ήρης, ήτις τον ένεπιστευθή αποθήσκουσα εις τον έφημέριον του χωριού. Αλλά αυτά ή πράγματα δέν σέ ενδιαφέρουν βέβαια. Ήξωμ τι ιδέας έχεις περί καλλιτεχνίας, και είμαι βέβαιος, ότι θα προσέξής τον άνθρωπον αυτό όσον προσέχεις και τον έφ' άμείξης ακολουθίαν σου, και ότι ουδέ καν θα τον μεταχειρισθής με όλην ευμένειαν μεταχειρίζεσαι τόν βράπτον σου, — διότι παύρεις, νομίζω, τόν τασά μόνον με τον βράπτον σου. Μίαν λέξιν ακόμη. Πρόβαξε, όσον ήμπορέσης, μη θελήσης να επιβάλω την κρίσιν και την καλλισθησίαν σου εις τόν ζωγράφον, τον όποιον σου στέλλω. Ήξωμ τόν έργον του. Μη λησμονής δέ, ότι προκαίμενα περί τοιχογραφιών, δέν ήμπορεί κανείς να τή κρίνη, πριν τας ίδη τελειωμένας. Ο Διρ Ίε σούκ Ραίνολδς, άν δέν άπατάμαι, έλεγεν, ότι έργα άτελη δέν πρέπει τις να δεικνύη εις τά παιδία και εις τους περιέργους· ούτε τού είσαι ούτε τόν άλλο, είσαι όμως ιδιότροπος και πείσμων. Είθε τόν διαβολικόν αυτό πείραγμα κάμη τόν άποτέλεμά του. Φρόντισε να προμηθευθής γύψον διὰ τοιχογραφίας.

Η λαίδη Σάρτερς προς τον αυτόν
 Διακρά! Τι εύχλωττία! Ο Στήτ εύρε γυψον. Σας εύχαριστώ άπειράκις.
 Ο Αδων Ρέντσος
 προς τον Αδων Έκκελιντορ Φερράρην.
 Είς Φλωρεντία.
 Έν *Milton Ernest*.

Αγαπητέ μου πάτερ, βρέχει σήμερα φθιφερό λυιπών εις σέ τας διαθεσίμους πρώτας μου ώρας. Έδω εις την Αγγλίαν μου κάμνω έντύπωσιν ή θεά της γλώσης και της υγρασίας

και ο πολλός αριθμός των οικιών. Είς κάθε μέτρον προκύπτει και μία, ώστε νομίζει τις ότι εύρίσκεται έντός αιθούσης με πολλή έπιπλα. Βλέπει τις επίσης έπειρους κκπυνοδόχους πολύ ύψηλούς, όμοιους με κκπυνοδόχους έργαστασίων. Αί οικίαι είνε χαμηλαί. Το Λονδίον έχει έψιν έπαρχιακήν, πείην, παραβλλόμενον με την Ρώμην. Τού φαίνεται κανείς ότι θα κτηπήση την κερκλήν του εις τας όροφάς. Η άτμοσφαίρα της μεγάλης πόλεως είνε πηχτή ως χυλός, ώστε να την κόψη κανείς με τόν κοχλιάριον. Δέν ήθέλησα να μείνω εις τόν Λονδίον. Ηλθα ως βέλος, ούτως είπαιν, εις τόν Βερσαίον, κ' έσταμάτησα μόνον επί μίαν ώραν εις την Έθουικήν Πεντακθήκην. Είδα εκεί μερικώς καλώς εικόνας, αι όποιαι δέν έπρεπα ποτέ να φήσιν από την Ιταλίαν. Τόν Βερσαίον είνε, καθώς φαίνεται, όνομα κομητείας. Ο τόπος, εύμορφος, δασώδης, μου ένθυμίζει μερικά μέρη της Ουμβρίας, με την διαφοράν όμως, ότι λείπουν έδω τά βουνά, τά όποια δίδουν τήση μεγαλειότητα εις την ήμερον φύσιν.

Ο ούρκνός, ακοινός και χαμηλός, είνε βεβαίως ως μάλλινον παραπέτασμα, ουδέ δύναται να παραβληθή προς την λαμπρόν και φαινήν ούρκνιον θάλαν μας. Είς τον σταθμόν μικρού χωριού μ' έπερίμενον άμαξα με πολύ ύψηλούς τροχούς, έξευγμένη μ' ένα θαυμασίον ίππον. Ο σταθμός αυτός φαίνεται ότι κατασκευάσθη επίτηδες εκεί διὰ την υπηρεσίαν του πύργου του *Milton*. Έφθασα εις την θύραν της εισόδου διὰ δευδροστοιχίας έχούσης μήκας δύο χιλιομέτρων. Ητο βράδυ, μ' άδήγησαν δέ άμέσως εις τόν οικημα, τόν όποιον μου είχα προσδιορισθή, και όπου ήύρα λουτρόν έτοιμον. Ένα μόνον ύπρητην είδα, όστις εύτυχώς όμιλει όλίγα γαλλικά, κ' έπεφορτίσθη, φαίνεται, ειδικώς την υπηρεσίαν μου. Την επαύριον πρώτα σβακρός και μεγαλοπρεπής άρχιτροκινός με άδήγησεν εις την αιθούσαν του χορού, και με είπαν ότι ή λαίδη Σάρτερς θα με δεχθίη μετά τινας ώρας εις την βιβλιοθήκην. Τούτο και συνέθη. Έφρονταζόμενη γυναίκα μεσήλικα· άλλ' αυτή είνε νέα, άναμφιβόλως. Μου άπέτεινε διὰ της κεφαλής μικρόν τινα, άλαζονικόν και ψυχρόν χειρατισμόν, και με ήρώτησεν άν δέν μου έλειπε τίποτε. Χωρίς δέ να μ' άφήση κειρόν να άπαντήσω, μου εξήτησε πληροφορίας περί του κ. Χόλλυς, όστις είνε συγγρόνως εξάδελφος και παρπαίτροπος της. Έπειτα δέ, χωρίς και πάλιν να περιμεινη την άπάντησιν μου, με παρεκάλει ν' άρχίσω άμέσως τήν έργασίαν, και ήλπιζεν, είπε, να τελειώσω όσον τόν δυνατόν γρηγορώτερα. Είχα την έλπίδα, έπρόσθεσεν, ότι θα κάμω εύμορφα πράγματα, κατὰ τόν είδος του Κορός, άλλα με πρόσωπα ένδυμένα. — Τι άνοησάι! — Ίστερον μου έκαμε πάλιν ένα

μικρόν χειρατισμόν με την κεφαλήν, και έτελείωσε τούτοτρόπως ή συνομιλία μας. Συγγώγησιν μου την άσυνάρτητον φλυαρίαν μου. Ήξούεις ότι μεταχειρίζομαι καλλίτερον τον χρωστήρα παρὰ τον κάλκμον. Έπειτα είσαι και τώσον επιεικής διὰ τά λάθη του βαπτιστιού σου!

Όλα κύκλω μου είνε άναντιρρήτως μεγάλο και μεγαλοπρεπή. Θαυμάζω βέβαια τας καλλονάς των, άλλα ή θεά των με καταβάλλει. Τά άνηρα έχουσι σκυθρωπήν την όψιν, με τας μεγάλας των κέδρους και τούς πυκνοφύλλους κλώνας των πετελών των. Η μεγάλη σταά είνε πολύ καταινή, με τας σιδηράς της πανοπλίας και τὰ όρνίθα φατωμάτχ της. Και όμως τίποτε εξ αυτών δέν θα έπεθύμουν να μεταβάλλω. Όλα είνε άρμονικά και άναλόγα προς την γενικήν έντύπωσιν του τοπίου και τας τερφάς άποχρώσεις της άτμοσφαιρας. Δέν είμπορώ να είπω τόν ίδιον και περί της πυργοδεσποίνης, ήτις είνε ώραιότατη νεκρά γυνή, πολύ ιδιότροπος, πολύ έλαφρά, πολύ άλαζών, και πάντοτε βεβαίως ένήμερος εις τόν κόψμον ενός φορέματος, άς ήνε και φόρεμα κοιτώνος. Η λαίδη Σάρτερς δέν είνε νυμφευμένη, ως είχον υποθέσει εκ του τίτλου της, άλλ' έχει αυτόν εκ της μητρος της, ήτις τον έκληρονόμησεν από τον άδελφόν της, τον τελευταίον κόμητα Σάρτερς, άποθνήσκοντα χωρίς άπογόνους. Έχει έπομένως περιουσίαν κληρονομήσαν και έπίβροήν μεγάλην εις την χώραν, άλλα φαίνεται τώσον άδιάφορος προς αυτά τά πλεονεκτήματα, όσον θα ήτο έν μικρόν παιδίον προς ώραιαν λειψανοθήκην, στολισμένην με πολυτίμους λίθους. Μην υποθέσης εξ όσων λέγω, ότι την είδα πολύ· άλλ' είνε εξ εκείνων, τας όποιας κρίνει τις εκ πρώτης όψεως.

Είν' έδω τάρα εις τον πύργον όμοιος ξένων εύθύμων και ζωηρών. Η καλή έποχή, ως λέγουσι, του Λονδίου πλησιάζει εις τόν τέλος της. Όλος αυτός ο έλαφρός κόσμος μου έπειράζει φοβερά τὰ νεύρα. Κατὰ τας πρώτας ήμέρας της έδω παρουσίας μου δέν κατόρθωσα να έργασθώ, τώσον με ήρέθιζον αι παρατηρήσεις των. Απεφάσισα λυιπών να είπω εις την λαίδην Σάρτερς, ότι, άν δέν μου έπετρέπετο να κλειθώ έντός της αιθούσης, θα έκλεια την χρωματοκυτίδα μου και θ' άνεχώρουν διὰ την Ιταλίαν χωρίς καν να ίχνογραφώσω τά σχέδια. Ένώδακε, και τάρα είμ' έντελώς ήσυχος. Δέν έχω δέ και κανέν άλλο παράπονον. Έχω κοιτίαν χωριστήν, όπου και γευματίω· μου παραθέτουν τὰ ώραιότερα φαγητά και τούς καλλιτέρους γαλλικούς ήνους. Έν ενί λόγω με μεταχειρίζονται ως πολιτικόν καταδικόν. Ηλέπω έν τούτοις ότι όλην τόν ύπρητικόν δέν μ' έχει εις καμμίαν ύπόληψιν· με θεωρεί βεβαίως

δμοιοι προς τον υαλοθέτην, ὅστις ἀνανεοί τὰς βάλους τῆς αἰθούσης. Ἄλλ' αὐτό μου εἶνε ἐν- τελῶς ἀδιάφορον.

Ἡ αἰθουσα αὐτῆ τοῦ χοροῦ, ἐν παρόδῳ εἰ- ρήσῃ, εἶνε δῶμα ὠραιότατα διασκευασμένον καὶ στεγόμενον ὑπὸ θόλου. Πολὺ δυσηρεστήθη ὅτι δὲν ἦρα κατὰ τὴν ἀφιξίν μου τὸ κονιάμα τῆς ὑγρῶν ἀκόμη, ὡς ἦτο φυσικὸν νὰ περιμένῃ τις ἀπὸ οἰκοδόμημα νέον. Τὸ κονιάμα τῶν τοί- χων εἶνε ἤδη ξηρὸν καὶ κοκκαῶτόν. Ἐξέφρασα διὰ τοῦτο τὴν δυσἀρέσειάν μου εἰς τὴν λαί- δην Σάρτερος, καὶ τῆς εἶπα, ὅτι ἐπὶ τοιοῦτου τοίχου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνουιν νωπογρα- φήματα μὲ λαμπρὸν χρωματισμὸν, καὶ ὅτι θὰ ἦτον ἰσως φρονιμώτερον νὰ προτιμηθῶσι μεγά- λα φατνώματα μὲ ἐλαιογραφίας. Ἄλλ' ἡ ἰδέα αὐτῆ δὲν τῆς ἐφάνη ἀρεστή. Θέλει φαίνεται καὶ καλὰ νωπογραφίας, διότι αὐταὶ εἶνε . . . chic.

Ἰπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἐποψίν, ἡ αἰθουσα αὐ- τῆ εἶνε ἐν μέγα λάθος. Ἡ λαίδη Σάρτερος τὴν οἰκοδόμησε τὸ παρελθὸν ἔτος. Τὸ ἀρχιτεκτονι- κὸν τῆς ὕψος ἀρμόζει εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν χρόνων τῶν Τυδώρ, ἔσον θὰ ἤρμοζε κρυ- σταλλινὸν ἀγγεῖον τῆς σημερινῆς ἐποχῆς εἰς γλυπτικὸν περιβλήμα τοῦ Βενθενούτου Καλ- λίνη. Καὶ τοὶ ἑτερογενῆς ὅμως ἡ αἰθουσα αὐτῆ ἔχει ὠραιὰς διαστάσεις· ἐπειδὴ δὲ σκιάζεται ὑπὸ μεγάλων δένδρων, δὲν βλάπτει τὴν γενικὴν ἀποψίν τοῦ πύργου. Θὰ χρησιμεύσῃ βεβαίως πολὺ εἰς τὴν νεαρὰν οἰκοδόμησιν, ὅταν συνά- ζεται ἐδῶ κόσμος, ὡς τῶρα συμβαίνει, διότι ὡς αἰθουσα χοροῦ χρησιμεύει σήμερον στενὴ καὶ μικρὰ στοά, ὅπως διόλου ἀνεπαρκῆς. Ὁ πύρ- γος ἔχει ὠραῖον ἀρχιτεκτονικὸν ὕψος, ἀλλὰ νο- μίζω ὅτι στερεῖται μεγαλειότητος, παραβαλλό- μενος μὲ τὰ ἰταλικά μέγαρα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑψηρῶν εἶνε καταπληκτικὸς.

Ἡ πινακοθήκη δὲν ἔχει πολλὰς ὠραίας εἰ- κόνας. Ἐχουν ἐδῶ εἰς μεγάλην ὑπόληψιν με- ρικὰ ἔργα Βεντῶν ζωγράφων τὰ ὅποια προδή- λως εἶνε ἀντίγραφα. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ὀλίγον ἔλειψε νὰ πάθω τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον μὲ μίαν σοβαρὰν καὶ μεγαλοποσπῆ γραίαν, διότι τῆς εἶπα τὰς περὶ αὐτῶν ιδέας μου. Ἡ γραία αὐτῆ εἶνε ἡ μάμμη τῆς οἰκοδομοῦντος μου, μή- τηρ τοῦ πατρὸς τῆς, ὅστις δὲν ζῆ πλέον. Ὀνο- μάζεται λαίδη Cairnwrath of Oswestry· τὸ διαβολικὸν αὐτὸ ὄνομα κατώρθωσα νὰ τὸ γρά- ψω, ἀντιγράφων ἐν ἐπισκεπτῆριόν τῆς. Ἄν τὸ ὑψηρῆτιζόν ἐδῶ τοῦ πύργου μὲ θεωρεῖ ἴσον μὲ τὸν υαλοθέτην, δι' αὐτὴν τὴν φοβεράν κυρίαν, τῆς ὁποίας τὸ βλέμμα μόνον σὲ ἀπολιθώνει, δὲν εἶμαι βεβαίως ἀνώτερος τοῦ θαλαμοστόλου.

Τὸ στακτόχρονον φῶς τοῦ οὐρανοῦ μὲ στε- νοχωρεῖ πολὺ εἰς τὴν ἐργασίαν μου. Φαίνεται ὅτι ἐδῶ εἶνε πάντοτε τοιοῦτος ὁ οὐρανός. Ἄχ!

πόσον εὐτυχέστερος ἦμην ὅτε ἐξωγράφισα τὴν μικρὴν σου ἐκκλησίαν, καλέ μου πάτερ! Ἐθὲ ἤρχόμην ἰσως ποτὲ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀ- εἶχα κερδήσει ὀλίγα χρήματα αὐτὸν τὸν γη- μῶνα. Ἄλλ' ἦμην κατὰ γράμμα ζετιγαρήμα κ' ἐκινδύνευα ν' ἀποθάνω τῆς πείνης. Εἰς κα- λὸς πλοίαρχος, φίλος μου, μὲ μετέφερε δωρεῇ ἀπὸ τὴν Σιδιταβέικιαν εἰς τὸ Λονδίνον, μὲ τὴν ἀντίτιμον δὲ μικροῦ ὀρειχαλκίμου καλλιτεχνή- ματος, τὸ ὅποῖον ἐπώλησα, κατώρθωσα νὰ με- ταβῶ ἀπὸ τὸ Λονδίνον εἰς ἐδῶ, καὶ ν' ἀγορά- σω τὰ ἀναγκαῖα χρώματα. Εὐτυχῶς δὲν ἔμ- τάρα νὰ κάμω καμμίαν δαπάνην, διότι εἶμαι χωρὶς λεπτόν. Ὑποπτεύω ὅτι αἱ ὑψηρῆται ἐ- μάντευσαν τὸ πρᾶγμα, διότι ἔχουν, ὡς πρὸς τοῦτο, τὴν ὁσφρησίν τῶν ποντικῶν πρὸς τὴν σιτοβολῶνα.

Χαίρε, ἀγαπητὲ μου πάτερ· σὲ ἀφίνω καὶ πηγαίνω νὰ περιπατήσω εἰς τὸν κήπον. Εἴη σπαστινὸς καὶ ὑγρὸς, ἀλλ' ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε πλήρης εὐωδίας, καὶ αἱ δορυάδες τοῦ εἶνε χα- ριτωμένα ζῶα. Σπουδαίω μὲ πολλὴν μου εὐ- χαρίστησιν τὰς ὠραίας των κινήσεις, καὶ τὰ χαριέστατα συμπλέγματα των. Φαντάσου ὅτι ἡ κυρία των οὐδὲ νὰ τὰ κυττάξῃ καταδέχεται!

Ἡ λαίδη Σάρτερος πρὸς τὸν κ. Χόλλυς. Ὁ ῥέντσος σας εἶνε ἐδῶ. Εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν ἔκαμεν ἀκόμη ἄλλο, εἰμὴ μερικὰς μεγάλας γραμμὰς μὲ κινωλίαν ἐπάνω εἰς στακτόχρονον χαρτίον. Κλείεται εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ χοροῦ καὶ ἔχει ἀπαίτησιν νὰ μὴ τὸν ταραττῇ κίνησι ἐκεῖ. Ἐζήτησε μάλιστα καὶ νὰ κλειδιώνεται. Ἐχω πεποθήσιν, ὅτι περὶ τὸν καιρὸν τῶν καπνίζων καὶ κοιμώμενος. Θὰ ἦτον ἀνυπόφορος ἂν δὲν ἦτον ὠραῖος—διότι εἶναι θαυμασιῶς ὠ- ραῖος. Ἐνθυμούμαι μίαν εἰκόνα τοῦ Καίσαρος Βόργια, μὲ τὴν ὅποιαν ὁμοιάζει ὑπερβολικᾶ.

Ὁ κ. Χόλλυς πρὸς τὴν αὐτήν. Καθ' ὅσον γνωρίζω τρεῖς ὑπάρχουν εἰκόνες τοῦ περιφήμου αὐτοῦ Καίσαρος, ἐντελῶς ἀνόμοιαι. Ποῖον ἐξ αὐτῶν ἔνοοις; Τὸ κατ' ἐμὲ οὐδέμιαν εὐρισκῶ ὁμοιότητα. Σοῦ εἶχα ἰδιαιτέρως συ- στησεῖ νὰ σεβασθῆς τὴν μοναξίαν τοῦ ζῆνου σου. Εἶνε φυσικῶς ἀδύνατον νὰ κάμῃ τις οἰαν- δήποτε διανοητικὴν ἐργασίαν μὲ κόσμον καὶ μὲ ταραχὴν. Πρέπει νὰ τοῦ ἀφήσετε καιρὸν νὰ σπουδάζῃ τὰ συνθέματά του. Δὲν γνωρίζεις ὅτι ἡ ἐπὶ νωποῦ τοίχου ζωγραφία δὲν ἐπιδέχεται διορθώματα; Ἄν κάμῃ τις λάθος, τὸ λάθος μένει ἀνεξάλειπτον. Ἄλλὰ σεῖς, ὠραία μου κυ- ρία, δὲν ἠξέυρατε τί θὰ εἴπῃ τοιχογραφία, οὐδὲ πόσῃ ἡσυχίαν ἀπαιτεῖ.

Ἡ λαίδη Σάρτερος πρὸς τὸν αὐτόν. Εἶπα τὸν Καίσαρα Βόργιαν, καὶ ἤθελα νὰ εἰπῶ τὸν Χριστόφορον Κολόμβον. Ἐχουν ἐδῶ εἰς τὴν πινακοθήκην μίαν εἰκόνα του. Ὁ φίλος σας ἔχει τὴν ὁμιλίαν πολὺ εὐάρεστον, καὶ ὁμι-

λεῖ ὠραία τὰ γαλλικά. Ἐσπούδασε, φαίνεται, πολλὰ ἔτη εἰς Παρισίους. Ἐχει, πιθανῶς, ἐξαι- ρετον μέθοδον ἐργασίας, ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἐρ- γάζεται γρήγορα. Ἄν οἱ πρίγκιπες πραγμα- τυποήσουν τὸ περὶ ἐπισκέψεως σχεδίον των, ὁ ἀναγκασθῶ νὰ στρώσω προσωρινῶς τὴν αἰ- θουσαν μὲ μεταξωτῶν.

Χθὲς μὰς διηγήθη τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς του. Μὰς εἶπεν, ὅτι ὅταν ἦτο πολὺ μικρὸς, ἔ- τραψε μὲ γυμνοῦς τοὺς πόδας εἰς τὰ βουνὰ καὶ ἔτραψε μόνον κάστανα. Εἰς ἱερῶς τὸν ἀνέθρεψε. Δὲν ἤμπορῶ ὅμως νὰ ἐνοήσω, πᾶς ἦτο δυνα- τὸν εἰς ἐφημέριος (ἔστω καὶ εὐγενῆς) νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ ἦθος τόσον ἀξιοπρεπὲς καὶ τρόπους τόσον διακεκριμένους. Τὴν προσεκάλεσα εἰς τὸ γεῦμα, καὶ μοὶ ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν εἶχε ἐνδυμα- κατόλληλον. Τοῦ εἶπα τότε νὰ τηλεγραφῆσῃ εἰς Ῥώμην, ἀλλὰ μοὶ ἔκαμεν, εἰς ἀπάντησιν, μίαν σκηνὴν φοβεράν· ἀποθῶς ὅμως, χωρὶς διό- λου νὰ παραφερθῇ, . . . καθὼς περίπου ὁ Σάστε- λαρδ' ἠξέυρατε. Ἐτοὶ εἶνε πάντοτε οἱ Ἴταλοὶ; Μήπως ἀρὰ γε, διότι ὑπῆρξαν ἄλλοτε Ῥωμαῖοι; Ἐνοεῖτε, τί θέλω νὰ εἰπῶ: civis romanus· ὅτι δηλαδή ἔκαμαν σήμερον τοὺς Ἀγγλοὺς εἰς τὸν κόσμον ὁ λόρδος Πάλμερστον καὶ ὁ ἀ- γάπητός λόρδος Βήκονσφιλδ.

Ὁ κ. Χόλλυς πρὸς τὴν αὐτήν. Ὁλίγοι Ἴταλοὶ εἶνε καθαροὶ Ῥωμαῖοι· ὑ- πάρχουν μεταξὺ των πολλοὶ Λατῖνοι, Ἑλλη- νες, Ἰουδαῖοι, Λυδοὶ καὶ ἀνατολίται. Ὁ ῥέν- τσος αὐτός πρέπει νὰ σοῦ ἐμπνέῃ πολὺ ἐνδια- φέρον, ἀφοῦ σοῦ προκαλεῖ ἱστορικὰς ἀναμνή- σεις. Καὶ ὁ Σάστελαρδ' ἐπίσης μοὺ φαίνεται ὑπακινηγὸς δραματικῆς τινος περιπλοκῆς. . . Θὰ ἐλποῦμαι πολὺ, ἂν, χωρὶς νὰ τὸ καλο- συλλογισθῶ, ἐξέθεσα τὸν ταλαίπωρον αὐτὸν εἰς κίνδυνον, . . . διότι ἔχει ψυχὴν ἀληθινοῦ καλλι- τέχου. Ἐπρέπεν ἰσως νὰ ἐνθυμηθῶ, ὅτι, ὁσά- κισ δὲν εἶχε λέοντας προχείρους, ἡ Ἄρτεμις ἐ- τόξευε τὸν σκύλον τῆς.

Ἡ λαίδη Σάρτερος πρὸς τὸν αὐτόν. Ἦτον ἀληθῶς τόσον ἀνόητος ἡ Ἄρτεμις, ὥστε νὰ φονεύσῃ τὸν σκύλον τῆς; Θὰ ἐνόμι- ζα, ὅτι τοιαύτη ἀνοησία μόνον ἐξ ἀπερισκε- ψίας ἢ πείσματος ἠδύνατο νὰ συμβῇ. Ἄν νο- μίζετε, ὅτι δὲν εἶν' ἐδῶ κανεὶς, πλανᾶσθε. Καὶ ἰδοῦ, ὡς ἀπόδειξις, ὁ καταλογος: ὁ Βέρτης Πρένδεργαστ, ὁ λόρδος Κολαέστερ, ὁ συνταγ- ματάρχης Ῥοαγιαλλιέ, ὁ κόμης Συρέν, ὁ Δί- κης Χάακαρδ. Μετ' ὀκτὼ ἡμέρας φθάσει καὶ ὁ Βίκ.

Ὁ κ. Χόλλυς πρὸς τὴν αὐτήν. Ἠξέυρατε, ὅτι εὐχὴ μοὶ εἶνε, νὰ σὲ ἰδῶ νυμ- φευομένην τὸν Βίκ, καὶ γρήγορα μάλιστα. Εἶ- νε ἀξίός σου, καὶ δὲν θὰ σοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τυ- ραννῆς πτωχοῦς ζωγράφους. Μὴ τυχὸν ἔχῃς ὁ-

ρεζίν νὰ κλώθῃς μὲ τὸν Ῥωμαῖόν μου; Μὴ, σὲ παρακαλῶ.

Ἡ λαίδη Σάρτερος πρὸς τὸν αὐτόν. Κλώθει λοιπὸν κανεὶς μ' ἓνα ἐπαίτην τῆς Ῥώμης, διότι τὸν εὐρίσκει εὐμορφον ἐπὶ τῶν βαθμίδων μιᾶς ἐκκλησίας; Ὀλίγον κοινὸν νοῦν περισσώτερον, σὲ παρακαλῶ, καὶ κἀπως περισ- σότερον σέβας πρὸς τὴν εὐπρέπειαν.

Ὁ κ. Χόλλυς πρὸς τὴν αὐτήν. Ἡ ἀπάντησίς σου εἶνε πολὺ ἀνοητος, καὶ δὲν εἶνε κἂν ἀπάντησις. Δὲν πηγαίνει καλλί- τερα νὰ κάμῃς μερικὰς φιλικὰς ἐπισκέψεις εἰς τὰ περίχωρα, καὶ ν' ἀφήσῃς ἡσυχον τὸν ζωγρά- φον καὶ τὰς τοιχογραφίας του; Ὁ Λέων Ῥέντσος πρὸς τὸν ἄδῶν Ἐκκελίαν Φερράρην.

Μὲ πολλὴν μου χαρὰν μαυθῶνα, ὅτι τὰ ὀρ- νιθολογίσματα μοὺ φαιδεύουν τὴν μοναξίαν σου, ἀγαπητὲ μου καὶ ἐξαιρέτε φίλε, εἰς τὸν ὅποιον αἰωνίως θὰ ὀφείλω τὸ ἀνεκτίμητον δῶ- ρον τῆς μαθησεως, ἥτις δὲν δίδει δὲν πάντοτε τὴν δύναμιν, ἀλλ' εἶνε πάντοτε ἀντιστάθμισις καὶ παρηγορία. Θὰ εὐρῆς ἐγγλεῖστα δύο ἰχθυο- γραφήματα: τὸ ἐν εἶνε τοῦ πύργου, καὶ τὸ ἄλλο τῆς κυρίας μου. Κυρία δὲν εἶνε εὐμορφος λέξις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀρμόζει εἰς τὸ πρᾶγμα, ἄς μείνῃ. Τὸ μικρὸν αὐτὸ σχεδιάσμα ἀναγνωρίζω ὅτι ἀτελῶς μόνον τὴν παριστᾷ. Ὀλίγοι γραμ- μαὶ δι' ἐρυθροῦ μολυβδοκανονόλου δὲν εἶνε δυ- νατὸν νὰ ἐκφράσωσι τὴν καλλονὴν τῆς. Ἐχει τὴν θαυμασίαν χροιάν τῶν ἀγγλίδων· ἐνόμι- ζον μάλιστα ὅτι ἐβόηθει κἀπως διὰ τῆς τέ- χνης τὴν φύσιν. Τὸ πρόσωπόν τῆς θὰ ἦτον ἀ- ψογον, ἂν τὸ στόμα τῆς δὲν ἦτον τόσον ἀλα- ζονικόν. Τὸ βλέμμα τῆς ἐκφράζει πληξίν καὶ ἀνυπομονησίαν· εἶνε βλέμμα ἀναισθητοῦ μαλ- λον ἢ νεαρῆς Ἀφροδίτης. . . Ποτέ τῆς, φαί- νεται, δὲν ἐστερήθη τίποτε, πρᾶγμα ἐπίσης ὀ- λήθριον ὅσον καὶ ἡ καντέλης στέρησις. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, τῆς ἔλεγον, ἦμην εὐτυχῆς, ὅταν εἶ- χα ὀλίγα χαλκίνα νομίσματα, διὰ ν' ἀγοράσω ἄρτον, καρπούς καὶ χρώματα: ὁ ἥλιος συνεπλή- ρου τὸ πρόγευμά μου. Μαὺ διηγήθη τότε, χα- σμωμένη ὀλίγον, ὅτι εἶχε μείνει ἓνα χειμῶνα εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὅτι ὁ τόπος δὲν ἦτο τῆς ὀρέξεώς τῆς: Ἐν μόνον πρᾶγμα τῆς εἶχε ἀ- ρέσει, οἱ ἐπιπτοὶ περίπατοι εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ῥώμης. «Φαντάζομαι, μ' εἶπεν, ὅτι ἡ ζω- γραφικὴ πρέπει νὰ ἦνε πολὺ διασκεδαστικὴ, διότι οἱ ζωγράφοι τοὺς ὁποίους ἐγνώρισα, ὁ Λαῖτων καὶ ὁ Μιλλαί, δὲν ἐφαίνοντο ποτὲ νὰ πληττοῦν. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἐνόησ' ἄνθρωπος ἐπι- στήσιν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εὐρῆ εἰς τὴν ζωγρα- φικὴν. Βλέπω ἐν τούτοις, ὅτι πολλοὶ γυναῖκες σήμερον καταγίνονται εἰς αὐτὴν τὴν τέχνην, διὰ νὰ διασκεδάζουσι τὰς ὠρας των. Εἶνε συρ- μός, φαίνεται, τὸν ὅποιον ὅμως ἐγὼ ποτὲ μου

δὲν θ' ἀκολουθήσω. Ἐπειτα, αἱ γυναῖκες αὐταὶ εἶναι αἰωνίως ἐλευσινὰ ἐνδεδυμένοι. Καλλίτερα ν' ἀφίγη κανείς τὴν ῥάπτριαν νὰ κάμη ὅ,τι θέλει· αὐτὴ ἔνοεε, βέβαια, καλλίτερα. Μ' ὅλας τὰς ῥαπτικὰς ἐπισημότητες, αἱ ὁποῖαι ἀνεφάνησαν ἐσχάτως, ὁ Βόρη ἔχει πάντοτε τὸ σκεπτόμενον. Ὅταν ἔχη μίαν κυρία ἐν φόρμῃ μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ ἢ ἐν κειμένῳ τῆς κυρίας Βράουν, εἶνε ἡσυχοῦς. «Ἐγὼ εἰσώπων, αὐτὴ δὲ ἤνοιξε περιφρονητικῶς τοὺς ὀφθαλμούς της μὴ δυναμένη, φαίνεται, νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σιωπὴν μου. Πρώτην τότε φορὰν δυστυχῶς ἤκουσα νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῆς κυρίας Βράουν. Ἡ λαίδη Σάρτερς θὰ μ' ἐξέλαβεν ἀναντιρρήτως ὡς ἀγγιον. Κ' ἐγὼ ὅμως τῆς τὸ ἀνταποδίδω. Δὲν καταγίνεται μ' ἄλλο τίποτε ἢ μὲ πτερὰ καὶ μαργαρίτας, ὡς ἀληθῆς ἀγγία. Τέχνη, ἐπιτήμη, φιλοσοφία, τῆς εἶνε πράγματα ἐντελῶς ἀγνωστα. Ὁ διανοητικὸς της ὀρίζων περιφραττεται ἀπὸ ἐγωισμὸν καὶ ἀνοησίαν.

Αἱ ἀγγλίδες μοῦ φαίνονται ὅτι στεροῦνται εὐγενῆ ἐπιφάνειαν καὶ χάριν. Σὲ κυττάζουσι ἀπρεπῶς καὶ μὲ τρόπον πολὺ δυσάρεστον. Φαίνεται ὅτι ἐπιζητοῦσι διὰ παντὸς μέσου τὴν προσοχὴν τῶν ἀνδρῶν. Αὐτὴν τοῦλάχιστον τὴν ἐντύπωσιν μ' ἔκαμαν πολλάκις, ὅταν ἐρχωνται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ· διότι διόλου δὲν στενοχωροῦνται ἐνώπιόν μου. Εἶνε βεβαίως πολλὸ κομψαί· ἔζησα εἰς Παρίσιους, καὶ κατὰ ἐννοῶ ἀπὸ κομψότητος ἄλλ' ὅ,τι φοροῦν, ὅ,τι λέγουσιν, ὅ,τι κάμνουν· ἔχει κατὰ τι παραδοξὸν καὶ ἰδιότροπον οὔτε τὸ γόητρον τῶν παρισίων ἔχουσιν, οὔτε τὴν χάριν τῶν Ἰταλίδων, ἢ καὶ τῶν νεκρῶν χωρικῶν μᾶς, ὅταν ὑδρεύονται εἰς τὴν πηγὴν τῆς Ἀρκίτας ἢ μεταφέρουσι φύκην εἰς τὴν Ἀμαλθην. Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ νεκρῶν χωρικῶν, σοῦ ἀναγγέλλω, ὅτι ἐξέλεξα διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν τοιχογραφιῶν μου τὰ εἰδύλλια τοῦ Θεοκρίτου. Περιέχουσιν ὕλην διὰ λαμπρὰς συνθέσεις. Τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξέως μου ἡ λαίδη Σάρτερς μὲ ἠρώτησε πόσος καιρὸς θὰ μ' ἐχειριάζετο διὰ νὰ τελειώσω τὴν ἐργασίαν μου. «Ἐν ἔτος τοῦλάχιστον, ἀπήντησα, ἴσως καὶ δύο.» Μοῦ ἀπήντησε μ' ἐκπληξίν· «Ἔχῃ τὴν ιδέαν, ὅτι θὰ ἐτελείωνε περὶ τὰ μέσα τοῦ φθινοπώρου.» — «Τότε, ἀπεκρίθη, ζωνηρῶς, δὲν μένει ἄλλο ἢ ν' ἀποταθῆτε εἰς εὐρετε, εἴτε εἰς Παρίσιους ἢ εἰς τὸ Λονδίνον.» Ἡ ἐκπληξίς της ἐδιπλασιάσθη, καὶ ἀπεσύρθη.

Μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην τῆς ἐγράψα δύο λέξεις καὶ τῆς ἐζήτησα τὴν ἀδειαν ν' ἀναχωρήσω· ἀλλὰ μοῦ ἀπήντησε καὶ αὐτὴ δι' ἐπιστολῆς, παρακαλοῦσα μὲ νὰ ἐξακολουθήσω τὰς ἐργασίας μου καὶ ν' ἀφιερῶμαι εἰς αὐτάς καὶ δύο ἔτη, ἐν ἀνάγκῃ. Ὁ πρίγκηψ καὶ ἡ σύζυγός του βραδύνουν τὴν ἀφίξιν των. Δὲν ἤ-

ξούρω περὶ τινῶν πριγκίπων πρόκειται, ἀλλὰ συνήνεσα νὰ μείνω, δὲν σοῦ κρύπτω δὲ, πόσον εὐχαριστημένος. Ἡ ἐργασία, αὐτὴ κατ' ἐκυτὴν, μ' ἐνδιαφέρει καὶ μοῦ ἀρέσκει· ἔπειτα, μετὰ τὸσα ἔτη στερήσεως, μοναξίας καὶ ἀγῶνων κατὰ τῆς πτωχείας, τὸ γεγονός μόνον ὅτι ἔχει τις ἐξησφαλισμένην τὴν ἐπαύριον εἶνε ἀνεκτίμητος ἀνακούφισις. Ἐδῶ εἶμ' ἐντελῶς ἀφιερωμένος εἰς τὴν τέχνην μου· δὲν ἔχω νὰ φροντίσω περὶ ἐνοικίου, οὔδὲ νὰ ἐξετάσω ἂν θὰ ἔγω νὰ πληρώσω τὸν καθῆναι μου. Τὸ μόνον πράγμα, διὰ τὸ ὅποιον ἐφθόνησα ποτὲ τοὺς πλουσίους, εἶνε ἡ ἀνεξαρτησία των. Ἐσπέραν τινα ἡ λαίδη Σάρτερς μ' ἐκάλεσε προφορικῶς νὰ γευματίσω μαζὺ της, μὲ τοὺς ξένους της καὶ τὴν φιλοφρόνησιν της μάλιστα. Ὁ πρόπος αὐτῆς τῆς προσκλήσεως δὲν μ' ἐφάνη εὐγενῆς, καὶ ἀπήντησα, προφορικῶς ἐπίσης, ὅτι εἶχα ἐργασίαν. Τὴν ἐπαύριον μοῦ ἐγράψεν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἐμιλήσῃ μαζὺ μου· δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀρνηθῶ τὴν πρόσκλησίν της. Τὴν ἡδὴ εἰς τὴν αἴθουσάν της, ἀληθῆ φωνεῖν, πλήρη ἀγγιλλοπέστων τῆς Σαξωνίας καὶ χαρισστάτων ἐπίπλων ἐκ ξύλου μιμουμένου λευκὴν ἰάκαρ, κατὰ τὴν τεχντροπλίαν τῆς ἐποχῆς τοῦ 17. Λουδοβίκου. Πρώτην φορὰν μοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα. Ἐφάνη ἐκπλαγεῖσα ὅτε ἤγγισα μόνον τὴν ἀκραν τῶν δακτύλων της, κλίων· εὐσεβάστως. «Διατί δὲν ἤλθατε νὰ γευματίσετε μαζὺ μᾶς; μὲ ἠρώτησε διὰ τοῦ ἤθους ἐκείνου τοῦ ἀπὸ τοῦ μου μὲλλον ἢ φιλικῶς, τὸ ὅποτον ἔχει ἐδῶ ὀλίγος κόσμος. «Ἐίργαζόμην, ἀπήντησα. Ἐπειτα δὲν ἤξευρα ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶνε συνήθεια νὰ γίνωνται αἱ προσκλήσεις προφορικῶς καὶ διὰ ὑπηρετοῦ.» Ἀμα ἤκουσεν αὐτάς τὰς λέξεις ἐκακίστην ὀλίγον, καὶ ἀπήντησεν ἐνθὺς· «ὦ! σὰς ζητῶ συγχώρησιν! ποτὲ δὲ μοῦ ἐπέρασεν ἡ ιδέα νὰ σὰς φερῶ ἀπρεπῶς. Ἐνόμισα ὅτι θὰ σὰς ἐκούραζε πολὺ ἡ μονοτονία τῆς μοναξίας σας. Ἡμεῖς, ἐδῶ ὅλοι ἀποθνήσκουμεν ἀπὸ τὴν πλῆξιν, μελονότι, διὰ τὴν τοικιλίαν, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ μαζὰ τοὺς προσκεκλημένους μου. Τώρα θὰ γευματίσετε μαζὺ μου, ἂν σὰς τὰ ζητήσω;» Τί νὰ εἰπῶ; τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι δὲν ἔχω φράκον! Πῶς νὰ ἐνδυσθῶ! Ταυῦτη ἐξομολόγησιν θὰ ἐφάνετο ἴσως εἰς ἄλλους ταπεινωτικὴ ἄλλὰ δι' ἐμὲ δὲν ἦτο διόλου. «Διατί τότε, ἐπὶ λέχθεν ἐκπληκτός, δὲν τηλεγραφεῖτε νὰ ζητήσετε τὸ φράκον σας;» Ὁ ὑπηρετῆς σας ἤμπορεῖ ἐξαιρέτως νὰ σὰς τὸ στείλῃ ἀπὸ τὴν Ρώμην. Δὲν κατάρθωσα νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα, καὶ τῆς εἶπα· «Ἡ ἀλήθεια εἶνε, κυρία, ὅτι οὔτε ὑπηρετῆν ἔχω εἰς τὴν Ρώμην, οὔτε φράκον· ἐνόμισα, ὅτι ὁ κύριος Χόλλυς σὰς εἶχεν εἰδοποιήσει περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν μου; καὶ σὰς ἐγράψεν ὅτι ἐκινδύνει

ν' ἀποθῶναι τῆς πείνης, χωρὶς τὴν παραγγελίαν τῆς ὁποῖαν μ' ἐδώκατε.» Ἀκούσασα τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἡ λαίδη Σάρτερς ἔγεινε κἀτωχρός. Τότε εἶδα ὅτι δὲν εἶχε ψιμμυθίον τὸ πρόσωπόν της, καὶ ὅτι ἡ ῥυτίδη χροῖά της ἦτο ἐντελῶς φυσική. «Πολὺ λυπητύμην! πολὺ! ἐπιθύρυσεν, ὡς ἂν ἔπταιεν αὐτὴ. Ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ ἀρά γε. . . Δικτὶ νὰ μὴν ἀγοράσετε; . . . Εἶμ' ἐταίμην νὰ σὰς δώσω ἕνα χροῖματτα χρειαζόμε. . . — «Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, ἀπήντησα, δὲν χρειάζομαι ἐδῶ τίποτε· ἦτο καθῆκόν μου νὰ σὰς παραστήσω τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, διότι ἄλλῶς θὰ ἐφαινόμην ἀναίσθητος εἰς τὴν εὐγενεῖάν σας· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ σὰς ἀναγνωρίσω τὸ δικαίωμα νὰ μ' ἀγοράσετε ἐνδύματα, ὡς ἀγοράζετε τὰς στολὰς τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες παρατάσσονται εἰς τοὺς προβαλάμους σας. Ὅταν ἡ ἐργασία μου τελειώσῃ, εἶθε κυρία νὰ μοῦ προσφέρετε ὡς ἀμοιβὴν ὅ,τι σὰς καὶ οἱ φίλοι σας ἠθέλατε κρῖνει εὐλόγων. Ἀν τούαντιον δὲν εὐχαριστήθητε, οὐδεμίαν ζητῶ ἀμοιβήν. Θὰ μείνω πάντοτε ὀφειλέτης σας διὰ τὴν εὐχαριστικὴν ἐργασίαν εἰς τὴν ὁποῖαν ὀφειλομένη ἐδῶ ἐπὶ ἐν ἔτος, μὴ παραττόμενος ἀπὸ τὰς καθημερινὰς μερίμνας, τὰς ὁποίας γεννᾷ ἡ πτωχεία.» Ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως, ἡ λαίδη Σάρτερς ἠρέσθη νὰ μὲ χαριετίσῃ, καὶ ἀπέσυρθῆ πολὺ φιλοφρόνως. Συνησθάνομην, τὸ ὁμολογῶ, ὅτι κατὰ τὴν συνέντευξιν ἐκείνην εἰς ἐμὲ ἀπέμεινε ἡ ὑπερηχὴ, καὶ τοῦτο δὲν εἶνε μικρὸς θρήνηθος δι' ἀνθρώπων μὴ ἔχοντα φράκον. Οὐδέποτε, ἕως τότε, ἡ λαίδη Σάρτερς εἶχε φαντάσθῃ, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν κόσμον ἀνθρώπος χωρὶς ὑπηρετῆν καὶ χωρὶς φράκον· τώρα βεβαίως δὲν θὰ μ' ἐκλάβῃ πλέον διὰ κανένα προμηθευτὴν τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων ἢ τῆς Βιέννης. Κανείς ἐξ αὐτῶν ἀναμφιβόλως δὲν θὰ εὐρίσκατο χωρὶς φράκον. Τὸ κατ' ἐμὲ, μὲ ἀρκεῖ ἐν κολόβιον ἀπὸ σάγγην διὰ τὸ θέρος, κ' ἐν ἄλλο ἀπὸ φαιὸν ἐπίκροκον διὰ τὸν χειμῶνα. Ἄς εἶχον μόνον τὴν καλωσύνην νὰ μὴ φθειρῶνται!

[Ἐπιτελὴ συνέληξις.]

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ κατὰ τὸ 1883

Ἐν τῇ κατ' αὐτὰς δημοσιευμένῃ Ἐπετηρίδι τοῦ Ἰνστιτούτου Συλλόγου πρὸς ἰθάρρους τῶν ἐλλήνων σπουδῶν (Annuaire de l' Association pour l'enseignement des études grecques en France) περιλαμβάνεται διατριβὴ τοῦ ἡμετέρου κ. Δ. Βικέλα περὶ τῆς ἐλληνικῆς δημοσιογραφίας κατὰ τὸ 1883. Τὴν διατριβὴν ταύτην, μεταφρασθεῖσαν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συνεργάτου κ. Γ. Βιζυνοῦ, δημοσιεύομεν ἐν τῷ ἐπομένῳ. Σ.τ.Δ.

Ὁ συναδέλφους ὁστις προσεδρεύει σήμερον ἡμῶν μᾶς παρουσιάσας πρὸ δωδεκαετίας ἀκριβῆ καὶ περιέργων ἐκθεσιν τῆς ἱστορίας τοῦ τύπου

ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς μέχρι τοῦ 1871. Μὴ ἔχων οὔτε τὴν πρόθεσιν, οὔτε τὴν ἀξίωσιν ν' ἀνιστορήσῃ ὅ,τι ὁ κ. μαρκήσιος de Queux de Saint-Hilaire τόσοσιν καλῶς ἐξιστόρησεν, οὐχ ἦτον ἐνόμισα ἐνδιαφέρον νὰ προσθέσω οἰονεὶ συμπλήρωμα τι εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ἐξετάζων τὴν ἐνεστῶσαν τοῦ ἐλληνικοῦ τύπου κατάστασιν.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ 1871 δὲν ἔμεινε στάσιμος. Τὰ σύνορα της ἠυρόνησαν· ὁ πληθυσμὸς ἠύξησεν· αἱ πόλεις ἐμεγαλώσαν· ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς ἔλαβον νέαν ἀνάπτυξιν· αἰθηρόδρομοι κατασκευάζονται, ἡδὴ δ' ἀγγιλλεται ἡ προσεχὴς ἐγκαινίασις τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Μέργαρον γραμμῆς καὶ τῆς ἀπὸ Βάλου εἰς Ἀδρίσσαν· ἐν Κορίνθῳ ἐνασχολοῦνται ὅπως μεταβάλλωσιν τὴν Πελοπόννησον εἰς νῆσον· ἐν Ἀκυρίῳ ἐκματαλλεύονται ἐκ νέου τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς· ἐν Βοιωτίᾳ ἀντιποιοῦνται ὑπὲρ τῆς γεωργίας τὰς ὑπὸ τῶν ὀδάτων τῆς Κωπιδος κατεχομένης ἐκτάσεις. Ἡ βιομηχανικὴ αὐτῆ ἐξέγερσις καὶ ἡ διηνεχὴς τοῦ δημοσίου πλούτου αὐξήσις ἐπέτρεψαν εἰς τὴν κυβέρνησιν ν' ἀναγνωρίσῃ τὰ δάνεια τὰ συνομολογηθέντα ἐν Ἀγγλίᾳ, προτοῦ ἢ ἐπαναστατημένη Ἑλλὰς συγκροτηθῇ εἰς βασιλείον, καὶ —τὸ ἐπισημαντικώτερον— μετὰ πολλῶν ἐτῶν ἔλλειμμα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους ἐπετεύχθη ἐπὶ τέλους ἡ ἰσορροπία της.

Οὐχ ἦττον ἐπαισθητὴ τυγχάνει ἡ πρῶτος εἰς τὰ τῆς παιδείας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σχολείων καὶ τῶν μαθητῶν αὐξάνει ἀδιακόπως· τὰ ἐπιστημονικὰ σωματεία παρέχουσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μαρτύρια τῆς δραστηριότητος αὐτῶν. Νέα τυπογραφεῖα ἰδρύονται ὅπου δὲν ὑπῆρχον μέχρι τοῦδε, τὰ δὲ παλαιὰ πολυπλασιάζονται τὰς ἐργασίας αὐτῶν ἐτελειοποιήθησαν εἰς βαθμὸν τιμῶντα ἀληθῶς τὴν ἐλληνικὴν τυπογραφίαν.

Ἐν τούτοις, ἐκ τοῦ ὅτι προσδεύουσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔσται ὅτι καὶ προεχώρησαν τόσοσιν, ὥστε νὰ μένωσιν εὐχαριστημένοι, συγκρίνοντες τὸ παρὸν πρὸς τὸ παρελθόν. Ἀπεναντίας ὅσῳ προωτέρω χωροῦσι, τόσοσιν μᾶλλον ἀνακαλύπτεται πρὸ αὐτῶν μακρὰ ἡ ὁδός, ἣν πρέπει ἀκόμη νὰ διανύσωσιν, ὅπως ἀφικθῶσιν εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν αὐτοῖς τέμα. Καθ' ὅσον δὲ πλησιάζουσιν εἰς αὐτὸ, κατὰ τοσοῦτον αὐξάνει ἡ ἀνυπομονήσις των, ὅπως ἀπομακρυνθῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν τῆς ἀφ' ἧς ἐξέκίνησαν ἀφετηρίας. Οὕτως ὅσῳ πλείοτερας ὁδοὺς κατασκευάζουσιν, τόσοσιν μᾶλλον δυσανασχετοῦσιν ἀνακαλύπτοντες πόση ὀπισθοδρομῆσις ὑπάρχει ἀκόμη ἐν ταῖς ἀποκέντρους ἐπαρχίαις· ὅσῳ μᾶλλον πολλα-

1. La Presse dans la Grèce moderne depuis l'Independance jusqu'au 1871 par M. le Marquis de Queux de Saint-Hilaire. Annuaire de 1871, pp. 147 - 179.

πλασιάζουσι τὰς μετὰ τῆς Δύσεως σχέσεις, τό-
ση πλειοτέρας ἐθνικῆς ἐλλείψεως ἀνακλύπτου-
σιν ἐν ταῖς συγκρίσεσιν αὐτῶν, μεγαλοποιούν-
τες συνεχῶς, ὁμολογητέον· καὶ τὰ πλεονεκτή-
ματα τῆς ξένης, ἢ βλέπουσι μακρόθεν ἢ ἐπι-
πολαίως, καὶ τὰς ἐλλείψεις τῆς ἰδίας αὐτῶν
χώρας, ἢν ὁρώσιν ἐκ τοῦ ἐγγυτάτου.

Ὅ,τι συμβαίνει ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ, συμβαί-
νει καὶ ὡς πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν. Ἐὰν αἱ
τῶν Ἀθηνῶν ἐφημερίδες εἶναι σήμερον πολυα-
ριθμότεραι καὶ σπουδαιότεραι ἢ κατὰ τὸ πρ-
εσθλόν, δὲν ἐγένοντο διὰ τούτου καὶ ὄργανα δη-
μοσίας γνώμης κεκτημένης τηλικούτου κύρους
κ' ἐπιρροῆν, ὅταν τὰ ἐν Γαλλίᾳ ἢ Ἀγγλίᾳ. Ἐὰν
ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τοῖς νησιδίοις τοῦ Αἰ-
γαίου ἀναφύονται νέα ἐκάστοτε φύλλα, εἰς οὐ-
δὲν ἄλλο χρησιμεύουσιν ἐνίοτε, παρὰ εἰς τὸ νὰ
ποιήσωσι καταφανέστερον πόσον μικρὰ εἶναι
αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ πρὸς ὃ ἀπευθύνονται κοινοῦ.

Ἄλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ δημοσιογρα-
φία μετέχει οὐχ ἥττον τῆς γενικῆς προόδου
τῆς γενομένης ἐν Ἑλλάδι. Ὅπως ἐκτιμήσῃ τις
τὴν ἀληθῆ τῆς προόδου ταύτης ἐν γένει ἀξίαν,
δέον νὰ παραβάλλῃ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα οὐχὶ
πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ τὴν Σμύρνην,
ἀλλὰ πρὸς ἐκείνας τὰς ὑπὸ τὴν Τουρκίαν δια-
τελούσας ἐτι ἐλληνικὰς ἐπαρχίας, ἐν αἷς οὐτε
συνεχῆς μετὰ τῆς Βυρώπης ἐπικοινωνία, οὐτε
πολυάριθμοι ἀποικίαι ξένων ἐξασκοῦσι τὴν ἐκ-
πολιτιστικὴν ἐπιρροήν, τὴν διαχεομένην ἀνά
τὰ μεγάλα κέντρα. Εἰς τὴν κατάστασιν τοιού-
των ἐπαρχιῶν τῆς Τουρκίας θὰ εὐρίσκηται σή-
μερον ἡ Ἑλλάς, ἐὰν δὲν εἴχεν ἀνακτήσει τὴν
ἐαυτῆς ἀνεξαρτησίαν πρὸ ἡμίσεος περὶπου αἰ-
ῶνος. Τὸ πᾶν εἶναι νέον ἐν αὐτῇ καὶ πρόσφα-
τον. Τοῦτο ἐπιτρέπεται, νομίζω, νὰ τὸ ἀνα-
κλωθῃ πάντοτε εἰς τὴν μνήμην, ὡς δικαίω-
σιν μὲν πρὸ τῶν κρινόντων ἡμᾶς, ὡς ἐνθάρρυν-
σιν μὲν πρὸ τῶν κρινόμεθα ἡμᾶς αὐτοῦς,
ὅτι δὲν διεπράξαμεν ἀρκετὰ.

Ὁ κατάλογος τῶν ὁποῖον ὁ κ. de Saint-Hi-
laire ἐξέβησε κατὰ τὸ 1871, περιεῖχεν ἐν
συνόλῳ ἐβδομήκοντα ἑπτὰ ἐλληνικὰς ἐφημερί-
δας, ὧν δέκα ἐξεδίδοντο πέραν τῶν συνόρων
τοῦ βασιλείου. Ὁ σημερινὸς κατάλογος (ὃν ἔχω
λόγους νὰ θεωρῶ οὐχὶ ὅλως ἀνελλιπή) περιλαμ-
βάνει ἐκατὸν πενήκοντα ἐφημερίδας, ὧν εἰκοσι-
πέντε ἐκδίδονται ἐκτὸς τῆς καθ' αὐτὸ Ἑλλάδος.

Ἐκ τῶν ἐξήκοντα ἑπτὰ φύλλων τῶν ἐκδι-
δομένων κατὰ τὸ 1871 ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ
ἐλληνικοῦ κράτους, δώδεκα ἢ δεκατρία μόνον
ἐπέζησαν μέχρι τῆς σήμερον. Ἐν τούτοις τὰ
ἐκλιπόντα ἀντικατεστάθησαν ὑπ' ἄλλων πο-
λυαριθμωτέρων· πολλὰ δὲ τῶν ἔκτοτε ἀναφυ-
έντων φαίνεται ὅτι ἐρρίψαν καὶ ἀριθμοῦσιν
ἤδη ἀρκετῶν ἐτῶν ὑπαρξίν. Ἀπ' ἐναντίας ἄλλα
τινὰ εἰσὶν ὅλως διόλου ἀρτιφύη. Ὁ πρὸ ἑμοῦ

κατάλογος ἐφημερίδων τῆς πρωτεύουσας
νῆς περιέχει τριάκοντα, τὸ πρῶτον αὐτῶν ἀ-
νωούσας ἔτος, ἐκ τούτων δὲ πλεὸν ἢ τὸ ἕμι-
δὲν ἀντιπροσωπεύεται εἰμὴ διὰ τοῦ πρῶ-
κτύπων ἀριθμοῦ!

Τὸ ὅτι πολλὰ τῶν φύλλων τούτων εἰσὶν
φήμερα οὐδένα πρέπει νὰ ἐκπλήτῃ. Οὐδὲν
ἄλλου δὲν εἶναι οὐτε ὁ τύπος τῶν ἐλευθέρων
οὐτε αἱ πρὸς δημοσίευσιν εὐκολαὶ μεγαλει-
οι ἢ ἐν Ἑλλάδι.

Οὐδὲν κωλύει τὴν ἐκδοσιν ἐφημερίδος ἡ
κατοσ εἰμπορεῖ με ὀλίγας τινὰς δραχμὰς
ἀπολαύσῃ τὴν εὐχαρίστησιν, ὅτι ἔθεσεν εἰς
κλοφορῶν τὸν πρῶτον ἀριθμὸν. Διὰ τὴν ἐπι-
καλοῦσθαι ὅμως χρειάζονται συνδρομηταί. Ἐ-
τυχῶς δὲν εὐρίσκονται ἀρκετοὶ διὰ πάντας, ἰ-
τω δὲ ἐπιτυγχάνεται ἡ διαλογία μεταξὺ
σίων καὶ μῆ.

Ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις δημοσιευμένων ἐφ-
μερίδων δεκαπέντε εἶναι καθ' ἡμερῖναι· αἱ ἄλλαι
ἐκδίδονται τρεῖς ἢ τετράκις τῆς ἐβδομάδος,
νὲς ἀπαξ ἢ δις μόνον.

Αἱ τῶν ἐπαρχιῶν εἶναι ἐβδομαδικαί. Μὴ
ἐν μεγαλειότητι πόλεσιν, οἷαι ὁ Πειραιεὺς,
Σύρος, ἢ Κέρκυρα, ὁ Βῶλος ὑπάρχουσιν ἐφη-
μερίδες ἐκδιδόμεναι δις ἢ τρεῖς καθ' ἑβδομάδα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων ἡ-
ξισε μεγάλως ἀπὸ τοῦ 1871. Ὁ κ. de Saint-Hi-
laire ἀναφέρει δέκα μόνον καθ' ἑκάστην
Πελοπόννησον. Σήμερον ὑπάρχουν εἰκοσιεπ-
τὴν Σύρῳ ὑπῆρχον τότε ἐξ ἡμέρων δέκα. Ἐ-
τὰς λοιπὰς τοῦ Αἰγαίου νήσους δὲν ὑπῆρ-
οὐδὲμία· τὴν ὑπάρχουν ἐν Ἀνδρῶν, Τήνων, Θί-
ρα, Σίφῳν. Ἐκ Κερκύρας, ἐνθα τῷ 1871 ἡ
ὑπῆρχον εἰμὴ τρεῖς, ἔχω πέντε ἐνώπιον μῆ

- 1. Ταῦτα ἐγράφοντο κατὰ διάνοιαν τοῦ 1883.
- 2. Ἴδου τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864.

Ἄρθρον 14ον. Ἐκαστος δύναιται νὰ δημοσιεύῃ ἐπ-
φορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τὸν τύπον τοῦς ὁση-
μοῦς του, τὴν τῶν νόμους τοῦ κράτους. Ὁ τῶν
εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο πρὸς
ληπτικὸν μέρος ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύ-
τως ἡ κατάσχαις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων ἐπι-
τριδῶν εἴτε πρὸς τῆς δημοσιεύσεως εἴτε μετ' αὐτῆν. Ἐ-
πιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαιρέσιν ἡ κατάσχαις μετὰ τὴν ἐπι-
μοσίευσιν ἐνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς
θρησκείας ἢ κατὰ τὸν προσώπου τοῦ βασιλέως. Ἄλλαι
τοιαυτὴ περιπτώσεις, ἐντὸς εἰκοσιεσσάρων ἡρῶν ἐπι-
τῆς κατασχέσεως, ὀφείλουσι καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ δι-
βάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, ὃ
τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ ἀρσεως ἢ
κατασχέσεως. Ἄλλως ἡ κατάσχαις ἀφεται ἀβιθι-
καίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλευματος ἐπιτρέπεται
μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχέσθαι, οὐχὶ δὲ
εἰς τὸν εἰσαγγελεῖα. Εἰς μόνον πολίτας Ἑλλήνας ἐπι-
τρέπεται ἡ ἐκδοσις ἐφημερίδων.

Ἄν εἶναι τις ὀφεισθεσίων νὰ ζητήσῃ παρὰ τὸ
Ἄρθρον ἄδειαν πρὸς ἐκδοσιν ἐφημερίδος. Τὴν ζητήσῃ
ὅμως, ἐκ συνήθειας, ἀπὸ τὴν Νομαρχίαν, ἥτις ἀπὸ
δὲν τὴν ἀρνεῖται. Τὰ ἐγγράμματα τοῦ τύπου ὑπαγομέν-
εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐνδίκων.

Ἡ Ζάκυνθος κέκτηται ἐπίσης πέντε· ἡ Κεφα-
ληνία δύο. Ἡ Λευκάς ἔχει καὶ αὐτὴ τὴν ἐφη-
μερίδα τῆς.

Ἐν ταῖς νεωστὶ προσηκτικαῖς ἐπαρχίαις
οὐτε τυπογραφία οὐτε ἐφημερίδες ὑπῆρχον ἄλ-
λοτε, ἐκτὸς μιᾶς μόνον, ἥτις ἐξεδίδετο μετὰ
κόπου ἐν Τρικκαλίς. Σήμερον δημοσιεύονται
ἐξ ἐφημερίδες ἐν Βῶλοι, ὧν δύο τοῦλάχιστον
κατ' οὐδὲν ἀπολείπονται τῶν ἐν τῇ πρωτεύου-
σῃ. Ἡ Λαρίσσα ἔχει τρεῖς· ἡ Καρδίτσα, τὰ
Τρίκαλα, ἢ Ἄρτα ἀνά μίαν. Μόλις ἀπῆρξεν ὁ
Τουρκὸς τὸν πόδα ἀπὸ τῆς χώρας, καὶ ἤρξατο
νὰ ἐργάζηται ἡ τυπογραφία. Τοιαυτὴ ἡ πρῶ-
τη ἐκδήλωσις τῆς ἀνακτηθείσης ἐλευθερίας. Τὸ
σχῆμα, ἡ σύνταξις, ἢ ἐκτύπωσις τῶν δημοσι-
ευμάτων τούτων προδίδουσι διὰ τρόπου ἐνίοτε
συγκινητικῶ τὸ κατεσπευσμένον τῆς διοργα-
νώσεως αὐτῶν. Ἐν τῷ πρὸ ἑμοῦ ἀριθμῷ τῆς
ἐφημερίδος τῆς Καρδίτσας ὁ διευθυντὴς ἐξαι-
τεῖται συγγνώμην, διότι δὲν ἐξέδωκε τὸ φύλ-
λον κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἐβδομάδα δι' ἑλ-
λειψιν χρότου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ περιμενόμενος κα-
θυστερεῖ ἔτι, στέλλει τὴν ἐφημερίδα πρὸς τοὺς
συνδρομητὰς αὐτοῦ, ἐκτετυπωμένην ἐπὶ χάρ-
του τῆς γραφῆς. Ἐν Λαρίσῃ τὸ εἰς χεῖρας
μου φύλλον ἐφημερίδος τινὲς, σατυρικῆς ὅμως,
εἶναι τυπωμένον ἐπὶ χρωματιστοῦ χαρτίου.

Ἀνὰ τὴν Τουρκίαν ἐλληνικαὶ ἐφημερίδες ἐκ-
δίδονται μόνον ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι. Κατὰ
τὸ 1871 ὑπῆρχον ἑπτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει.
τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν ὑπῆρχον παρὰ τέσα-
ραρς μόνον. Ἀπ' ἐναντίας ἐν Σμύρῃ ἐκδίδονται
σήμερον τρεῖς, ἐνῷ τῷ 1871 ὁ κ. de Saint-Hi-
laire ἐσημαίει μόνον τὴν ἀξιόλογον Ἀμάλ-
θειαν, ἥτις, διανύουσα τὸ τεσσαρακοστὸν ἔκτον
τῆς ζωῆς αὐτῆς ἔτος, εἶναι τὸ ἀρχαιότερον τῶν
ἐλληνικῶν φύλλων. Ὡσαύτως ἔχει μίαν ἐφη-
μερίδα καὶ ἡ Θεσσαλονίκη.

Αἱ ἐφημερίδες αὐταὶ ἐκτυποῦνται εἰς σχῆμα
μεγαλειότερον ἢ αἱ ἀθηναϊκαὶ συναδελφαί των·
τούτο, διότι ἐκδίδονται μὲν ἐν μεγάλας κεν-
τρικαῖς πόλεσι, δὲν φοβούνται δὲ τὸν συναγω-
νισμόν, ὃν ἐνθάρρυνει ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐλευθερία
τοῦ τύπου. Ἄλλ' ὅμως, ἀπηλλαγμένοι τοῦ κιν-
δύνου τούτου, τυγχάνουσιν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν
λογοκρισίαν, ἥς τοὺς ὑφάλους καὶ σκοπέλους
ἀναγκάζονται καὶ διδάσκονται ὑπὸ τοῦ συμφ-
ροντος νὰ παρακίμπωσιν. Ἐτερος λόγος τοῦ
μεγαλητέρου των σχήματος εἶναι τὰ ἐκ τῶν
ἀγγελιῶν ὀφέλη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀγγελιῶν εἶ-
ναι φυσικῶ τῷ λόγῳ σημαντικώτερος ἐν μεγά-
λαις πόλεσιν, αἱ δ' ἐφημερίδες ὠφελῶνται ἐκ
τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν τῶν μάλλον καθ' ὅ-
σον αὐταὶ εἰσὶν ὀλιγοαριθμότεραι.

Ἄλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι—ἐν Ἀθήναις, Σύρῳ,
Βῶλοι,—ἡ ἀγγελία, ὁ μέγας οὗτος παράγων οἰ-
κονομικῆς ἐπιτυχίας, καθίσταται ὁσημέραι κα-

ταλιπτότερος καὶ χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῆς ἐ-
φημεριδογραφίας. Ἄλλοτε, ἐκτὸς τῆς εἰσφο-
ρᾶς τῶν συνδρομητῶν, μόνον πηγὴν εἰσοδημά-
των εἶχον αἱ ἐφημερίδες τὰς δικαστικὰς κοι-
νικοῦσιν. Συνεχῶς ἐν τούτῳ καὶ μόνῳ ὑπῆ-
στατο ὁ λόγος τῆς ὑπάρξεως καὶ ὁ πόρος τῆς
ζωῆς ἐφημερίδων τινῶν. Εἰς ταῦτα προσετί-
θετο ἐνίοτε καὶ τὸ πρῶτον τῶν ἐπὶ πληρωμῇ
καταχωρίσεων, αἵτινες πότε μὲν ἦσαν διατρι-
βαὶ προσεγγίζουσαι τῷ λιβέλλῳ, πότε δ' ἐπαι-
νοι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀμερόληπτοι,
ἀπευθυνόμενοι πρὸς ζῶντας, ἢ καὶ νεκρολογικαὶ
ἐγκωμιαστικαί.

Ἡ ἐλληνικὴ ἐφημερίς τῆς σήμερον δὲν κα-
ταφρονεῖ μὲν ὅλως διόλου τὰ τοιαῦτα εἰσοδη-
ματα, ἐπιδιώκει ὅμως κατὰ προτίμησιν τὰς
καθ' αὐτὸ ἀγγελίας. Μολαταῦτα ἡ σπουδαίω-
της αὐτῶν δὲν ἐκτιμᾶται ἀκόμη ὅσον ἐν Ἀγ-
γλίᾳ. Ἐν τινι ἐγγειριδίῳ Λογικῆς, ἐκδεδουμένης
ἐν Λονδίνω, εἶδον παρατεθειμένον ὡς παράδειγ-
μα συλλογισμοῦ παραλόγου τὸν ὑπολογισμόν
ἐφημεριδογράφου βασιζόμενος τὰς πιθανότητας
τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συν-
δρομητῶν, ἀντὶ τῆς ἐκ τῶν ἀγγελιῶν προὑπο-
λογισμένης προόδου. Ὁ Ἀγγλος λογικὸς ἡ-
δύνατο νὰ εὕρῃ ἐν Ἑλλάδι πολλὰ παραδείγ-
ματα τοιούτου παραλογισμοῦ, παραλογοῦσιν,
ὅστις δικαιολογοῦμενος σήμερον ἀκόμη, ἐπιτί-
ζομεν ὅτι θὰ ἐκλείψῃ ἐν τῷ μέλλοντι, ἐὰν κρί-
νωμεν ἐκ τοῦ αὐξήσαντος ἀριθμοῦ τῶν ἀγγελιῶν,
τῶν πληρουσῶν τὴν τετάρτην σελίδα τῶν ἐ-
φημερίδων μας.

Ἡ τετάρτη αὐτῆς σελίς παρέχει οὐχὶ μικρὸν
ἐνδιαφέρον ὑπὸ γλωσσικὴν ἐπιψίν, καθ' ὅσον ὁ
ἀναγγέλλων ἔμπορος οὐδαμῶς φροντίζει περὶ
κλασσικῆς καλλιτεχνίας. Τινὲς αὐτῶν, ἀπευθυνό-
μενοι προδήλως εἰς λογίους, ὅπως συστήσωσι
τὰ ἔμπορεύματα ἢ τὴν βιομηχανίαν αὐτῶν,
περιβάλλουσι τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ἐκκλήσεις
των με φρασεολογίαν ἔχουσαν ἀξιώσεις γλαφυ-
ρότητας. Ἐφημερίδες τινὲς μάλιστα φαίνονται
ἐπιδιώκουσαι τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ὄρους τῶν ἀγ-
γελιῶν των. Ἄλλ' ἐν ταῖς περισσοτέραις οὐ
πωληταὶ καλοῦσι τὰς πραγματείας με τὸ ὄνο-
μα ὑπὸ τὸ ὅποσον ζητοῦνται. Ἐπειδὴ δὲ τὸ
πλεῖστα τῶν πραγμάτων τούτων ἡ ἐφευρέθη-
σαν ἢ εἰσαγόνται ἐκ τῆς ξένης, ταῖς ἀφήνου
συνεχῶς τὸ γαλλικὸν ἢ τὸ ἀγγλικὸν αὐτῶν ὀ-
νομα, ὁσάκις δὲν τὸ παραφράζουσι λέξιν πρὸς λέ-
ξιν δι' ἐλληνικῶν ἰσοδυνάμων. Οὕτω, παρὰ τὸ
Μηχαναὶ ὀδο ἔκπαρ εὐρίσκει τις Κασμίριμ φα-
σοῦ καὶ Σιβιοτ' ὑπὸ τὴν ἀγγελίαν ἐργαστα-
σίον πλίαν, ἐνθα πωλοῦνται κατέλι ψάθινα,
ἀναγινώσκετε ὑπόσχεσιν ἀμυιθῆς εἰς τὸν ὅστις
ἤθελεν εὕρῃ ἐσωκάρδιον παραπλαγῆθην ὑπὸ τι-
νος παιδίου. Ἀπαλέσθη μικρὸν μέλλον. κτλ.

Τὰ ἐλληνικὰ τῶν ἀγγελιῶν τούτων πολὺ θὰ

εξέπληκτον τὸν ἀρχαῖον, ὅστις θὰ ἐπικνήροτο εἰς τὴν ζωὴν, ὅπως σκυνδαλίζου πολλοὺς ἐν τῇ ξένη γῆ. Ἐπειδὴ οἱ ἐλλήνιστάς. Βεβαίως ὑπάρχει διαφορά εἰκοσιπέντε αἰώνων μετὰ τῆς κλασσικῆς γλώσσης καὶ λέξεων, οἷον τὸ *Lampadarios* καὶ *modesta*, ἢ καὶ τοῦ καταλόγου τῶν τροφίμων τῶν ἐπιδεικνυμένων εἰς τὸ δεῖνα τῶν Ἀθηναίων πικροπωλείων.

Ἡ ξένη βιομηχανία ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἕλληνας καταναλωτὰς διὰ τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων. Ἐν τινὶ φύλλῳ τῆς Κερκύρας καὶ ἐν ἄλλῳ τῆς Θεσσαλονίκης εὕρισται τὴν ἀγγελίαν, ὅτι τὰ ἐν Παρισίοις καταστήματα τοῦ Printemps ἐπανελάβον τὰς ἐργασίας τῶν Μυραφῆς τῆς τῶν Παρισίων ἐγκωμιάζει ἐν αὐταῖς ἑλληνιστὶ τὸ χρωματικὸν τοῦ ὕδατος Οροροπαχ. Ἐν δὲ μικρῷ τινὶ ἐφημερίδι τῆς Ἀνδρου ὑπάρχουν ἀγγελίαι ἡττον ἀξιοσύντατοι περισηνῶν ἱατρῶν, ἑλληνιστὶ καὶ αὐταὶ γεγραμμένα.

Τὸ μᾶλλον εὐχάριστον εἶναι τὸ νὰ βλέπη τις πάλαι καταναλωτὰς τὰς περὶ ἀεροπλοικῶν ταξειδίων ἀγγελίας. Πρὸ τινῶν μόλις ἐτῶν ἐν μόνον ἀεροπλοίων ἐπλεε κατὰ δεκαπενθημερίαν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας. Σήμερον ἀναγγέλλονται καθημερινὰ ἀναχωρήσεις ἀεροπλοίων, διαπλεόντων τὸν Εὐριπον ὅπως ὑπάρχει μέχρι Βόλου. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς διὰ θαλάσσης συγκοινωνίας εἶναι οὐχ ἡττον ἀξιοσημειώτος μετὰ τῆς Πειραιῶς καὶ τῶν Κυκλάδων, ἢ τῶν ἀκτῶν τῆς Πελοποννήσου. Μετ' ὀλίγον θὰ ἴδωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίαις τὰ δρομολόγια τοῦ σιδηροδρόμου διὰ σταθμοὺς κλασσικὰ φέροντας ὀνόματα, προστιθέμενα εἰς τὰ νῦν δρομολόγια τῆς μικρᾶς γραμμῆς Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ Φαλήρου, ἢ εἰς τὰ τῶν ἀτμημάτων ἱπποσιδηροδρόμων. Ἐν ταῖς ἐφημερίαις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ τῆς Σμύρνης περιέχονται μὲν ἀγγελίαι τοιοῦτου εἶδους, ἀλλὰ τὰ τουρκικὰ τῶν σταθμῶν ὀνόματα οὐδὲν λέγουσιν εἰς τὴν τοῦ ἑλληνιστοῦ φαντασίαν.

Ἐκτός τῶν δύο ἀνωτέρω πόλεων καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, οὐδεμία σχεδὸν ἑλληνικὴ ἐφημερίς ἐκδίδεται ἐν ταῖς χώραις, ταῖς εἰς τὴν ἀμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Σουλτάνου ὑπαγομέναις. Ἡ ἡμιανεξάρτητος τῆς Σάμου ἡγεμονία κέκτηται ἀπὸ εἰκοσίων ἐτῶν ἀξιώλογον ἐφημερίδα συνώνυμον αὐτῇ. Ἡ Κύπρος ἔχει ἐπίσης τρεῖς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, ἀφ' ἧς ἐποχῆς περιήλθεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλὰ τρεῖς (καθ' ὅσον ἐγὼ γνωρίζω) δημοσιεύονται ἐν Κρήτῃ, ἀφ' ὅτου ἀπέκτησεν εἰδός τι αὐτονομίας, λίαν περιορισμένης δυστυχῶς, ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν.

Ἀπὸ τὴν Αἴγυπτὸν ἐκδίδονται τρεῖς ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, δύο καθημεριναὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ μία ἐβδομαδιαία ἐν Καίρῳ. Ὡσαύ-

τως ἐκδίδονται τρεῖς ἐν Ρουμανίᾳ. Ἡ πρώτη οὐσα τῆς ἀνατολικῆς Ῥωμανικῆς Φιλίππουλις ἔχει ἐπίσης μίαν ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ γραφομένην. Τέλος ἐν Τεργέστη ἢ Κλειῶ καὶ ἐν Νέᾳ Ἡμέρα ἐξακολουθοῦν πάντοτε τιμῶσθαι τὴν ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν.

Ἴδού ὁ κατάλογος πρῶτον τούτων τῶν ἐφημερίδων. Ἐφ' ὅσον μοι ἦτο δυνατόν, ἐσημείωσα παρὰ τὸ ὄνομα μίαν ἐκάστης τὸ ἔτος, ὅπως διανοῦσι. Ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ τίτλοι τῶν μοι φανόντων οὐχὶ ἐστερημένοι ἐνδιαφερόντος.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΑΘΗΝΩΝ.

Αἰὼν (ἔτος ἐκδόσεως 45) 1. — Παλιγγενεσία (ἔ. ἐκδ. 21). — Ἀλήθεια (ἔ. ἐκ. 18). — Ἐθνικὸν πνεῦμα (ἔ. ἐκ. 14). — Ὁ Ἕλληνας λαός (ἔ. ἐκ. 13). — Ἀριστοφάνης (ἔ. ἐκ. 11). — Ἐφημερίς (ἔ. ἐκ. 10). — Στοὰ (ἔ. ἐκ. 10). — Le messenger d' Athènes (ἔ. ἐκδ. 9). — Ὀρα (ἔ. ἐκ. 8). — Νέαι Ἰδέαι (ἔ. ἐκ. 6). — Τηλέγραφος (ἔ. ἐκ. 6). — Journal d' Athènes (ἔ. ἐκ. 5). — Ἀσμοδαῖος (ἔ. ἐκ. 5). — Ῥαμπάγος (ἔ. ἐκ. 5). — Ἡμερησία Νέα (ἔ. ἐκ. 5). — Πρωτὰ (ἔ. ἐκ. 5). — Μὴ χάνασαι (ἔ. ἐκ. 4). — Ἡ Ἐλευθερία (ἔ. ἐκ. 3). — Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως (ἔ. ἐκ. 3). — Νέα Ἐφημερίς (ἔ. ἐκ. 2). — Παληὸν ἥρωος (ἔ. ἐκ. 2). — Πολίτευμα (ἔ. ἐκ. 1). — Ἡλιος (ἔ. ἐκ. 1). — Γλωσσικοπᾶνα (ἔ. ἐκ. 1). — Καρτερία (ἔ. ἐκ. 1). — Μασκαράς (ἔ. ἐκ. 1). — Ὑπερασπιστὴς τοῦ Λαοῦ (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐφημερίς γνωστοποιήσεων (ἔ. ἐκ. 1). — Τοξότης (ἔ. ἐκ. 1). — Κήποις (ἔ. ἐκ. 1). — Παγκλαστίτις (ἔ. ἐκ. 1). — Ὁ Ῥωμῆς (ἔ. ἐκ. 1). — Παπαγάλος (ἔ. ἐκ. 1). — Γαῖδαρος (ἔ. ἐκ. 1). — Ὁ Οἰκονομολόγος (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐρμῆς (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐκτός τῶν τελευταίων τούτων, αἵτινες εἶναι ὅλως διόλου πρόσφατοι, μοὶ ἀναγγέλλουσι καὶ τὴν ἐκδοσὴν τῶν ἐπομένων, δὲν μοὶ λέγουσιν ὅμως πόσαι ἠδυνήθησαν νὰ χωρήσων πέραν τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ των.

Αἰθαλία — Γελαστικός — Δελφοί — Ἐθνικὴ δύναμις — Ἐργατικὸς σύνδεσμος — Ἴρις — Καλλιούλας — Μηνύτωρ — Τραμπούκος — Φαλαγῆ — Φασαρίας — Ἐλικὸν — Ἐσπέρας — Ἐσπερος — Λόγος — Χριστοκράτης — Τραμπούκος.

Ἐν Πειραιεὶ ἐκδίδονται δύο ἐφημερίδες «Ἀναμρόληπτος» καὶ «Βυζαντινὴ Τραπέζα».

1. Ἡ δημοσίευσίς τοῦ φύλλου τούτου διακόπη διετὴ τῶν παρόντων διανοῦσι τὴν τρίτην αὐτοῦ περίοδον.

2. Σημ. τ. Β. — Πλὴν τούτων, ὧν ἡ ἐκδοσις διακόπη ἐκτοστὶ, ἐκδίδονται τακτικῶς πρὸ πολλοῦ καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες δύο, ἡ «Σφαῖρα» καὶ ἡ «Πρόνοια».

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ.

1. ΚΥΚΛΑΔΕΣ.

Ἐν Σόρῳ. Χρηματιστήριον (ἔτος ἐκδόσεως 20). — Πατρὶς (ἔ. ἐκ. 18). — Πανόπη (ἔ. ἐκ. 13). — Ἐρμῆς (ἔ. ἐκ. 10). — Φανός (ἔ. ἐκ. 6). — Ἀνατολή (ἔ. ἐκ. 3). — Φερεκούδης (ἔ. ἐκ. 2). — Ναυτίλος (ἔ. ἐκ. 2). — Ἀποστρατος Ἕλληνας (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐκκλησιαστής (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐν Σίφῳ. Σίφνος (ἔ. ἐκ. 3). — Ἐν Ἀνδρῳ. Ἀνδρος (ἔ. ἐκ. 6). — Συζήτησις (ἔ. ἐκ. 4).

Ἐν Τήνῳ. Ἡχώ τῆς Τήνου (ἔ. ἐκ. 1).

2. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ.

Ἐν Πάτραις. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις (ἔτος ἐκδόσεως 10). — Ἐμπορικὸς Παρατηρητής (ἔ. ἐκ. 5). — Φορολογούμενος (ἔ. ἐκ. 3). — Φανός (ἔ. ἐκ. 3). — Ἐργάτης (ἔ. ἐκ. 2). — Ἐπὶ τὰ πρόσω (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐν Αἰγίῳ. Σημερινοὶ καιροὶ (ἔ. ἐκ. 4). — Ἐν Τριπόλει. Ἀρκαδία (ἔτος ἐκδόσεως 27). — Τριπολις (ἔ. ἐκ. 5). — Πολίτης (ἔ. ἐκ. 2). — Ἀναμύρφωσις (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐργάτης (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐν Ναυπλίῳ. Ἀργολίς (ἔ. ἐκ. 19). — Ἀνεξαρτησία (ἔ. ἐκ. 10). — Ἐν Γυθείῳ. Λακωνία (ἔ. ἐκ. 4). — Ἐν Ἠρόρω. Ἐλεγχος (ἔ. ἐκ. 3). — Ἐν Ἄργεῖ. Δαναός (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐν Καλάμῳ. Ἀνόρθωσις (ἔ. ἐκ. 1). — Πηγή (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Κορίνθῳ. Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου (ἔ. ἐκ. 1). — Κορινθιακὸς Ἀστὴρ (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Μεγαλοπόλει. Μεσσηνία (ἔ. ἐκ. 1).

3. ΣΤΕΡΕΑ ΒΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑ.

Ἐν Λαμία. Φωνὴ τοῦ Λαοῦ (ἔ. ἐκ. 21). — Ἐθνομία (ἔ. ἐκ. 5). — Φθιώτις (ἔ. ἐκ. 1). — Ἐν Μεσολογγίῳ. Δυτικὴ Ἑλλάς (ἔ. ἐκ. 10). — Ἐν Χαλκίδι. Εὐριπος (ἔ. ἐκ. 18). — Σημαία (ἔ. ἐκ. 2).

4. ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ.

Ἐν Κερκύρα. Φωνὴ (ἔ. ἐκ. 20). — Ἐπάτης (ἔ. ἐκ. 6). — Ῥήγας ὁ Φερατός (ἔ. ἐκ. 3). — Οἱ ἐργάται (ἔ. ἐκ. 2). — Φιλόπατρις (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Ζακύνθῳ. Ἐλπίς (ἔ. ἐκ. 9). — Ἐξεταστής (ἔ. ἐκ. 1). — Κραυγὴ (ἔ. ἐκ. 1). — Νέα Γενεὰ (ἔ. ἐκ. 1). — Φυτιτόκος (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἡ Ἐπαγρύπνησις (ἔ. ἐκ. 11). — Νέα Κεφαλληνία (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Λευκάδι. Ἐλευθερία (ἔ. ἐκ. 1).

5. ΠΙΠΕΡΙΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑ.

Ἐν Βώλῳ. Θεσσαλία (ἔ. ἐκ. 4). — Φωνὴ τοῦ Λαοῦ (ἔ. ἐκ. 2). — Ἀστὴρ τῆς Θεσσαλίας (ἔ. ἐκ. 2). — Βόλος (ἔ. ἐκ. 1). — Βλάξ (ἔ. ἐκ. 1). — Σατανᾶς (ἔ. ἐκ. 1).

Ἐν Λαρίσσει. Ζερζεβούλη (ἔ. ἐκ. 1). — Κόρυκος (ἔ. ἐκ. 1). — Ἀστὴρ τῆς Θεσσαλίας (ἔ. ἐκ. 2).

Ἐν Καρδίτσει. Καρδίτσα (ἔ. ἐκ. 2).

Ἐν Τρικκάλοις. Φαῖς τοῦ Ὀλύμπου (ἔ. ἐκ. 27).

Ἐν Ἄρτῃ. Ἄρτα (ἔ. ἐκ. 2).

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑΧΟΥ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει. Βυζαντίς (ἔ. ἐκ. 28). — Νεολόγος (ἔ. ἐκ. 17). — Αὐγὴ (ἔ. ἐκ. 3). — Ἀνατολικὸς Ἀστὴρ (ἔ. ἐκ. 3).

Ἐν Σμύρῃ. Ἀρκαδία (ἔ. ἐκ. 46). — Νέα Σμύρνη (ἔ. ἐκ. 13). — Ἀρμενία (ἔ. ἐκ. 3).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ. Φάρος τῆς Μακεδονίας (ἔ. ἐκ. 8).

Ἐν Σάμῳ. Σάμος (ἔ. ἐκ. 20).

Ἐν Κρήτῃ. Πικρὸς (ἔ. ἐκ. 2). — Ραδάμανθους (ἔ. ἐκ. 2). — Μίνιας (ἔ. ἐκ. 3).

Ἐν Κύπρῳ. Ἀλήθεια (ἔ. ἐκ. 3). — Κίτιον (ἔ. ἐκ. 3). — Στασίνας (ἔ. ἐκ. 3).

Ἐν Ἀνατολικῇ Ἡρωμιλίᾳ. Φιλιππούπολις (ἔ. ἐκ. 5).

Ἐν Βουκουρεστίῳ. Ἴρις (ἔ. ἐκ. 17). — Σύλλογοι (ἔ. ἐκ. 11).

Ἐν Βουλινῷ. Δούναθις (ἔ. ἐκ. 2).

Ἐν Καίρῳ. Καίρον (ἔ. ἐκ. 10).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐλπίς (ἔ. ἐκ. 10). — Ὀμόνοια (ἔ. ἐκ. 3).

Ἐν Τεργέστη. Κλειῶ (ἔ. ἐκ. 22). — Ἡμέρα (ἔ. ἐκ. 29). — Ἐμπορικὸς Ταχυδρόμος (ἔ. ἐκ. 2).

Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καταλόγῳ παρατηρεῖ τις πληθὺν παρούσων συνεχῶς τίτλων δηλούτων σατυρικῶν φύλλων.

[Ἐκδοσις τῆς ἐτίας]

Δ. ΒΙΚΕΛΛΑΣ.

Ο ΑΜΠΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς κριτικοῦ Francisque Sarcey δημοσιευθεισῶν ἀναμνησέων περὶ τοῦ ἐν Παρισίοις Ecole Normale, ἐν ᾧ ἐσπούδασαν πλείστοι τῶν ἐπισημοτάτων σήμερον Γαλλῶν συγγραφέων, σταχυολογοῦμεν τὰ ἐπὶ-

1. Πρὸς τούτοις ἐκδίδεται ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲ χαρακτηριστικὰ ἑλληνικὰ, ἀλλ' εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν, ἡ «Ἀνατολή». Ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐξέδιδεν ἐν Ἰωαννίνοις καὶ Ἀδριανουπόλει διγλωσσῶς ἐπισήμους ἐφημερίδας ἑλληνιστὶ καὶ τουρκιστὶ γραφομένας. δὲν ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῶ. Ἐν τῷ φύλλῳ ταῦτα ἐξακολουθοῦσιν ἐκδιδόμενα ἐπὶ ταῦτα προσθετέον μίαν ἑλληνοτουρκικὴν ἐφημερίδα καθ' ἑβδομάδα ἐκδιδόμενην ὑπὸ τῆς «Religious Tract Society» τοῦ Λονδίνου κατὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς ἐταιρίας ταύτης (1883, σελ. 103).

μενα βραχυτάτα μὲν, ἀλλὰ χαρακτηριστικώ-
τατα περὶ τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ Ἀμποῦ ὡς
σπουδαστοῦ.

Ἐὶ τὸ τρίτον ἡμῶν ἀπετελεῖτο ὑπὸ πάντε, τοῦ
Taine, τοῦ Ἀμποῦ, ἐμοῦ καὶ δύο ἄλλων βρα-
δύτερον δ' ἐπωνομάσθη τὸ μέγα τρίμημα. Ψυχὴ
δὲ αὐτοῦ ἦτο ὁ Ἀμποῦ. Βραδύτερον ἐγνώρισα
καὶ συναναστάσθην τοὺς πλείστους ἐκ τῶν γε-
νομένων περιωνύμων ἐπὶ χάριτι συνδιαλέξεως,
ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐξηλείφθη τῆς μνήμης μου
ἡ σπιθηροβύλας ἐκείνη συνδιάλεξις, τὸ ἀεικί-
νητον ἐκείνο πνεῦμα, αἱ ἀνεξάντλητοι ἐκείνοι
εὐφυολογίαι, ζωηραὶ καὶ ἀσπεται, ἡ ἔκτακτος ἐ-
κείνη γονιμότης πρὸς κενοφανεῖς ἰδέας, πρὸς
ἀπροσδοκίτους παρομοιώσεις, πρὸς παραδόξους
διηγήσεις καὶ περιοργότατα ἀνέκδοτα.

Ἡ πρώτη κωμῶδία αὐτοῦ εἶνε ὁ Γκιερρή, ἀ-
ποτυχοῦσα ὅτε παρεστάθη ἐν τῇ Γαλλικῇ
κωμῶδιᾳ. Ὡς ἔργον δραματικὸν δὲν εἶνε διόλου
καλόν, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' εἶνε ἔργον περιέρ-
γον πρὸς ἀνέγνωσιν, διότι ἐν τῇ Γκιερρῇ, τῇ
ἡρωὶ τῆς πράξεως, εἰν' εὐχερὲς ν' ἀνεύρωμεν χα-
ρακτηριστικὰ τινὰ τοῦ Ἀμποῦ πιστότατα ἐξ-
εικονισμένα :

«Εἶνε ἀδύνατον, λέγει ἡ ἡρωὶς τῆς κωμω-
δίας, νὰ τοῦ ἀντισταθῇ κανεὶς. Δὲν εἶνε εὐμορ-
φος, ἀλλ' ἔχει μάτια καὶ δόντια τὰ ὅποια φω-
τίζουν τὸ πρόσωπόν του. Κ' ἐπειτα εἶνε νέος,
τροληρὸς, εὐγενὴς, χαρούμενος, ἀστεῖος· τὸ
μέτωπόν του εἶνε ὑψηλόν, ἡ χειρνομία του
γοργή, τὸ πνεῦμά του ξυπνον! Τὸν διώχνω,
ζανάρχεται· τὸν ἀποφεύγω μὲ 'Ξαναεὐρισκαί
κλείομαι, μοῦ γράφει· τὸν μαλώνω, μὲ ἀποστα-
μόνει· τοῦ ὀρκίζομαι ὅτι δὲν θὰ τὸν ἀγαπήσω
ποτέ, στοιχηματίζει ὅτι τὸν λατρεύω καὶ ὅτι
δὲν εἰξεύω τί λέγω.»

Ἄλλαχού δὲ αὐτὴ λέγει :
«Φαίνεται ὅτι ὅταν ἐμβραίνῃ εἰς ἕν δωμα-
τιον ἢ θερμοκρασία ἀναβαίνει εἰς αὐτὸ δέκα
βαθμούς.»

Ἐπειδὴ δ' ὁ Ἀμποῦ ἦτο πάντοτε παρῶν, αὐ-
τὴ ἦτο τοῦ σπουδαστηρίου μας ἡ θερμοκρασία.
Ἦρχοντο καὶ ἐξ ἄλλων τμημάτων ὅπως συν-
διαλεχθῶσι μεθ' ἡμῶν, μὲς εὐρισκον δὲ πάντοτε
ἐτοιμοὺς. Ὁ Paul Albert ἤρχετο ναχελάς, ὡς
ἦτο σύνθετος αὐτῷ, τανυόμενος δὲ ἐξήτετο ἀφ'
ἡμῶν νὰ τὸν φιλεύσωμεν μίαν συνδιάλεξιν. «Εἰς
τὸ τμήμα μου, μὲς ἔλεγεν, ὅλοι εἶνε ἀκαμάτι-
δες, ὅλο ἐργάζονται!»

Καθηγητὴν τῆς ἑλληνικῆς εἶχομεν τὸν Ἰπ-
πόλυτον Λεβῆς, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐ-
πιγραφῶν καὶ περιώνυμον διὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐ-
πιγραφὰς ἃς εἶχε συλλέξει ἐν Ἑλλάδι.
Ἄν δὲν μ' ἐδίδασκε τὰ ἑλληνικὰ, ὀφείλω αὐτῷ
ὅτι ἐδιδάχθην διὰ ζῶντος καὶ ἀναμφισβητήτου

παραδείγματος, ὅτι αἱ ἐπίσημοι ὑπολήψεις
ὑποκρύπτουσι πάντοτε ἀληθῆ ἀξίαν καὶ ἡ
πᾶν ὅ, τι λάμπει δὲν εἶνε χρυσοῦς. Ὁ ταλαίπε-
ρος! Ποῖα παιγνίδια τοῦ ἐπαίξαμεν! Δὲν εἶν
κἄν τὴν αἰδῶ, ἀφοῦ ἠγγόει τὴν ἑλληνικὴν, ἡ
προμελετᾷ τὰ κείμενα, ἄτινα ἐμέλλομεν νὰ ἡ-
μηνεύσωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐφερε μεθ' ἐαυτοῦ ἡ
τὴν παραδόσιν μίαν τῶν κατὰ λέξιν μεταφρά-
σεων τῶν ὑπὸ τοῦ βιβλιοπωλείου Hachette τῆ
τε πρώτον δημοσιευθεισῶν, γενομένων δὲ ἐν
ἐνός τῶν ἀποφοίτων τῆς σχολῆς ἡμῶν, τοῦ
Sommer. Τὸ εἶχομεν ἐννοήσει, ἐκ τούτου δὲ ἡ
παιγνίδια.

Ἐμελετώμεν ἐκ τῶν προτέρων μίαν τῶν ἐνυ-
ρησάτων φράσεων τοῦ κειμένου, ὅπερ ἐμελλε
ἔρμηνευθῆ ἐν τῇ προσεχεῖ μαθηματι. Ἐκ συν-
ενοήσεως ἐξηγούμεν δύο διαφόρους ἐννοίας, ἐ-
ῶν οὐδετέρα ἦτο ἡ ἀληθής. Δύο ἐξ ἡμῶν, ὁ
Ἀμποῦ καὶ ὁ σοβρὸς Taine—ὡ αἰδῶς!—ἐ-
νελάμβανον ν' ἀγάγωσιν εἰς πέρας τὴν συ-
μοσίαν· ὁ Taine μεταφράζων ἐκ τοῦ προχείρου
τὸ χωρίον ἠρμήνευεν αὐτὸ κατὰ τὴν μίαν τῶν
συμφωνηθεισῶν ἐννοιῶν· ἀλλ' ὁ Ἀμποῦ ὑπολα-
βάνων καὶ διακόπτων τὴν ἐρμηνείαν :

—Μὲ συγχωρεῖτε! ἀλλὰ μὴπως ἡ φράσις
σημαίνει μᾶλλον ;

Καὶ ἔλεγε τὴν ἐτέραν ἐξηγήσιν ὁμοίως γυ-
λαίαν οὖσαν.

Ὁ κ. Ἰππόλυτος Λεβῆς, ὁστις ἕως τότε δὲν
εἶχεν ἀκούσει, ἐξῆγε τοῦ θυλακίου του ἥρκα
διὰ μεγαλοπρεποῦς κινήσεως τὰ ἀπαραιτήτα
δίοπτρά του, ἔβλεπεν αὐτὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν
του καὶ ἀνεγίνωσκε διὰ διδακτορικῆς φωνῆς
τὴν φιλονεικουμένην φράσιν.

—Ἰδῶμεν, ἔλεγεν, ἐξετάσωμεν . . . Ἡ φρά-
σις εἶνε περίπλοκος . . . Χμ ! χμ !

Τὰ εἰκοσιτέσσαρα ζεύγη τῶν ὀμμάτων μας
ἐμεκον κακεντρεχῶς προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ α-
βασίου καθηγητοῦ, ὅστις χωρὶς ν' ἀπολέσῃ
τὴν ἀξιοπρέπειάν του, ἐζήτηε τὴν ἀληθῆ ἐν-
νοίαν ἐν τῇ κατὰ λέξιν μεταφράσει τοῦ Sommer,
ἢν οὗτος εἶχε κάμει χάριν τῶν μαθητῶν.

Ὁ Ἀμποῦ προσκλίνας τότε καὶ διὰ τόνου
πλήρους πονηρίας :

—Δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τούτου νὰ συμβουλευ-
θῶμεν τοὺς Γερμανοὺς; Ποῖαν ἰδέαν ἔρα γε εἶχεν
ὁ περίφημος σχολιαστὴς Sommer; Σιγηλὸς γέ-
λων ἐπλήρου τὴν αἰθουσαν.

Λεπτὸς μόνον διάτοιχος ἐχώριζεν ἡμᾶς ἀπὸ
τοῦ σπουδαστηρίου τῶν γραμματικῶν. Τῷ και-
ρῷ ἐκείνῳ, καθ' ὃν αἱ φιλολογικαὶ σπουδαὶ δὲν
ἐτιμῶντο ὡς σήμερον, οἱ ἔσχατοι ἐθυσιάζοντο
ἢ μᾶλλον τοὺς ἐθυσιάζον εἰς τὴν γραμματικὴν.
Ἐσκώπτομεν αὐτοὺς εὐχαρίστως, καίτοι πό-
λοι ἐξ αὐτῶν ἦσαν εὐφυεῖς, πάντες δὲ πλείονα

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΜΗΝΕΣ

Ἰανουάριος.

Νῦν ὅτε παρήλθεν ὁ κακὸς αὐτός μῆν, ἐν
οἱ Καζαμίαι εἰκονίζουσι γέροντα λευκογέ-
νειον κεκαλυμμένον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, δυνάμε-
θα νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τοῦ τρικκοθημέρου
βίου καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐλευθέρως, χωρὶς νὰ
ἔχωμεν τὸν φόβον μὴ ἐξοργισθῇ ἡμῶν πα-
τικῶν λόγων μας καὶ ἐμφορήσῃ ἐφ' ἡμῶν πα-
λιν τὴν παγερὰν καὶ γιγνώσῃ πνοὴν του εἰς
ἐκδικήσιν. Θὰ ὀμιλήσωμεν δὲ περὶ αὐτοῦ, οὐχ
ὡς ὁ ἑλληνικὸς τύπος περὶ τῶν θελνεῶτων, οὐδ'
ἀνακηρύττει ἐκαστὸτε ἤρωας, σοφοῦς, τύπους
πολιτικῶν καὶ εὐαγγελικῶν ἀρετῶν, ἀλλ' ἐν
εὐθύτητι καὶ εὐσυνειδησίᾳ ἀληθοῦς χρονολο-
γου.

Ὁ Ἰανουάριος ἀνέλαβε καὶ φέτος τὴν ἀρχὴν
ἐν μέσῳ πανηγυρικῆς διαδηλώσεως ὡς πάντοτε,
ἀξιοσημείωτος δὲ καὶ ἐπαίνου ἀξία ὑπῆρξεν ἡ
ἀγνητότης τοῦ προκατήγου του Δεκεμβρίου,
ὅστις βεδωρημένος ἴσως ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν καὶ
τῶν ἔνδεκα ἄλλων μηνῶν, ἃς ἔφερεν ἐπὶ τῆς
ράχης, παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν μὲ τὴν γαλανο-
τέραν του φυσιογνωμίαν καὶ τὸ θερμότερον ἡ-
λιακόν του μειδιᾶμα.

Ὅταν ἐπεφάνη ἐν τῇ ὀρίζοντι τῶν Ἀθηνῶν
ὁ Ἰανουάριος, ἐν δευτερόλεπτον μετὰ τὸ μεσο-
νύκτιον τῆς 31 Δεκεμβρίου, εὐρον ὄλους σχεδὸν
τοὺς κατοίκους τῆς κλεινῆς πόλεως ἀγρυπνοῦν-
τας καὶ ἀναμένοντας αὐτόν. Ἄλλοι ἐκύπταν
τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῦ χαρτοπαιγνίου, ἄλλοι ἀ-
νέπνεον τὸ γλυκὺ τῆς βασιλόπηττας ἀρώμα, τὰ
παιδιά περιχαρῆ ἐτακτοποιοῦν τὰ παιγνίδια
τῶν, καὶ μόνον τὰ μικρότερα εἶχον ἤδη κοιμη-
θῆ καὶ ἐμειδίων ὄνειροδόμηνα τὸν ἅγιον Βασί-
λειον καὶ τὰ δῶρά του.

Εἶνε ὁ μόνος ἐκ τῶν μηνῶν ὁστις ἀξιοῦται
τοιαύτης τιμῆς· καὶ ἡμῶς ἀντὶ νὰ χαρῆ,
ἀντὶ νὰ γελᾷ ἐξ εὐχαριστήσεως ὁ στραυ-
νός καὶ παρόξενος γέρον, εἰσήλασε ψυ-
χρὸς, συνωφροῦμένος καὶ αὐτὴν τὴν πρώτην
τῆς ἀφίξεώς του ἡμέραν ἐξέχευεν ἐπὶ τῶν Ἀ-
θηνῶν ὅλην τὴν βορεινὴν ἀναπνοὴν του.

Καὶ ἡ ὀργή του αὐτὴ δὲν ὑπῆρξε ἐφήμερος,
ὡς τῶν πλείστων Ἀθηναίων μηνῶν, ἀλλὰ πα-
ρατεταμένη, τῶσιν ὥστε ἠκούσθησαν τινες μετ'
ἀδημονίας ἀναπαύζοντες :

— Ἀὐτὸς ὁ Γενάρης μας ἤρθε φέτος μὲ τῆς
μεγάλαις του παραξενιαῖς. Καλὰ λένε ὅσο
γέροντ κανένας τόσο πλεῖο παραξενος γίνεται.

Καὶ οἱ ταλαίπεροι Ἀθηναῖοι οἱ κατ' ἐξοχὴν
ἄνθρωποι τῆς ἀντηλιῆς ἐκλείσθησαν ἐν ταῖς

ἡμῶν εἰδότες. Εἰργάζοντο ἐπιμελέστερον ἡμῶν,
ἐπειδὴ δὲ ἀκαταπαύστως παρηνωχλοῦμεν τὰς
σφᾶς αὐτῶν μελέτας, ἔκρουον συνεχῶς τὸν
τοῖχον ὅπως προσκαλέσωσιν ἡμᾶς εἰς σιγὴν.
Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ παρὰ προσδοκίαν ἀκούομεν
φωνὰς ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τῶν ἠτο συζήτη-
σις. Συνεζήτητον, ἔρα ὀμιλοῦν. Ἐκπληκτοὶ ὑ-
ψοῦμεν πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας· ὁ Ἀμποῦ ὄρ-
μα εἰς ἡμεροδείκτην κρεμάμενον ἀπὸ τῆς θερ-
μάστας :

— Νὰ διατῆ ὀμιλοῦν ! σήμερα εἶνε ἡ ἐορτὴ
τοῦ Βαλακῆ !

Ὁ Ἀμποῦ ἀπεστόμανε τοὺς πάντας· ἀγρυ-
πνος πάντοτε τὸ πνεῦμα, περὶ πάντων μερι-
μῶν, περὶ πάντων ἐνδιαφερόμενος, τὰ πάντα
εἰδώς. Ἐκέκτατο τεραστὴν μνήμηαν, εἶχε δὲ
τὸ σπάνιον πλεονέκτημα τοῦ ν' ἀνεύρισκῃ ἀ-
κριβῶς κατὰ τὴν ἀναγκασίαν σιγῆμην τὴν λε-
πτομέρειαν ἧς ἐδέετο. Ἐπέσπα τὸν θυμῶματόν
ἡμῶν διὰ τὴν ἔκτακτον ἐτοιμόνοιαν αὐτοῦ.

Ἦτο δὲ εὐθυμῶτατος, κάλλιστος ἐσπαιρος,
καὶ γονιμώτατος εἰς ἀστεῖας ἐπινοήσεις. Ὅποις
λαμβάνῃ καὶ συμπληρωματικὰς ἀδείας ἐξ ὅδου
εἶχεν ἐπινοήσει ἕνα θεῖον, ἐν κατ' ἀρχῆς ἐνύμ-
φουσαν, ἔπειτα κατίστησε πατέρα, ἔπειτα ἐρρίψεν
εἰς τὴν κλίνην. Ἐπὶ τέλους τὸν ἐνεταφίασε, καὶ
δακρύων μετέβη νὰ ζητήσῃ ἀδειαν ὅπως συνο-
δεύσῃ τὴν κηδεῖαν του.

Παρηγορήσων, φίλε μου, τῷ λέγει ὁ δι-
ευθυντὴς τῆς σχολῆς ὑπογράφων τὴν ἀδειάν
του· ἤρχισε νὰ γίνηται τετριμμένος ὁ θεὸς
σου !

Ἐνθ' ὀμιλοῦσαμεν περὶ τῶσιν πραγμάτων
περὶ οὐδενὸς μόνον οὔτε λόγον ἐποιούμεθα, περὶ
τοῦ μέλλοντός μας. Ὡς πρὸς τούτο δὲν ἀνη-
σχοῦμεν διόλου. Τὸ ἐβλέπωμεν ἀνοικτὸν ἐνώ-
πιόν μας. Ἡμεῖς βέβαιον ὅτι μετὰ τὴν ἀπο-
φοίτησιν ἡμῶν θὰ μὲς εἰδίδετο ἔδρα τις διδα-
σχάλιας· ὁ Ἀμποῦ ἀνεύρισπέλει νὰ μεταβῇ εἰς
τὴν ἐν Ἀθήναις Σχολὴν πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν
ἰδρυμένην, ἀλλὰ μόνον ὅπως φέρῃ ἐκεῖθεν κλη-
λιστὴν τινὰ θεῖον καὶ εἰσέλθῃ δι' αὐτῆς καθη-
γητῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Καὶ πράγματι ὁ
Ἀμποῦ ἐπραγματώσατο ἐν τῶν ὄνειροπολημάτων
του, τὸ νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ
τὸ ἄλλο, τὸ νὰ γείνη καθηγητῆς. Ἐξ Ἑλλά-
δος ἔφερε μὲν τὴν περὶ Διγίνης ἀρχαιολογικὴν
αὐτοῦ θέσιν, ἀλλ' ἔφερε συγχρόνως καὶ τὴν
Σύγγρονον Ἐ.Μίλιδα καὶ τὸν Βασίλκα τῶν βο-
ιωτῶν, ἄτινα εὐρεῖς ἠνέψξαν πρὸ αὐτοῦ φιλολογι-
κούς ὀρίζοντας.

οικίαις των και καυσόξυλα έπρομηθεύθησαν και αι εστίαι ανέδωκαν γλυκίαν φλόγα και θάλπος προστατευτικόν. Ένθ' ό Ίανουάριος έξω έμεινετο έξ' όργη: μέχρι της ήμέρας των Φώτων, καθ' ήν άντι νά καθησυχάση και αυτός εκ του άγιασμού τών υδάτων, ανέλαθεν άπ' έναντίας ό άσπεθής την μεταβολήν αυτών εις πυκνός νιφάδας και σπιθαμιαίας στοιβάδας χιόνος. Τήν δέ πρωΐαν της έπομένης ή πόλις πάσα και τά περί εύρέθησαν έπιστρωμένα υπό χιόνος, και όδοι, και στέγαι, και τείχη και δένδρα, λευκά και άκαυγάζοντα, ως εάν παντοδύναμός τις μάγισσα τών παραμυθίων ειχεν εκτείνη έπ' αυτών την μαγικήν της βλάβην και ούτως έν άκαρπεί τά πάντα έμαρμάρωσαν. Και έμειναν μαρμαρωμένα μέχρις ου και πάλιν ό Ήλιος ό άττικός, ως τό άνδρεϊον βασιλόπουλον του μύθου με τό άθανάτον νεόν, με τας γλυκείας ακτινάς του ήλθε και απέδωκε την ζωήν εις την νεκρωμένην φύσιν, εις την έσαβανωμένην πόλιν.

Διτηρήθη δ' έκτοτε ένδοξος και ακλόνητος ή του Ήλιου βασιλεία, και ό Ίανουάριος εφάνη τόση ειλικρινής μεταμεληθείς δια τας πρώτας παρεκτροπές του, ώστε εις άπόδοσιν αυτών έπεδαψίλευσεν ήμιν άχρι τέλους ήμέρας, ως έδδεισθη από του Άπριλίου, έσπέρας περιλουομένης έν τη πορφυρά αίγλη θαυμασίου λυκόφωτος, και νύκτας άδαμαντοκολλήτους.

Παρέτεινα ίσως ύπέρ τό δέν τον περί καιροϋ λόγον, αλλά μήπως δέν εινε και τό μάλλον ένδιαφέρον ζήτημα; Η πολιτική ένδιαφέρει τους θεσιθήρας και τους δημοσιογράφους, ό συρμός τας περικόμψους κυρίας, τό χρηματιστήριον τους τραπεζίτας, ή άγία τούς ύψώλας και τας μαγειρίσσας, — άλλ' ό κειρός ένδιαφέρει πάντας, από του μεγαλοσχήμου κυρίου, όστις θά έξέλθη εις περίπατον έφιππος, μέχρι της τελευταίας οικουρής ήτις έχει πλύτιν.

Άλλως τε και έν άρχή πάσης όμιλίας μετ' άγνωστων έλλείπει άλλου προχειροτέρου θεματος μή δέν καταφεύγη τις συνήθως εις μακράς μετεωρολογικάς ανακοινώσεις, και μή έν τούτῳ τινι θέσει δέν εύρίσκουμαι ήδη έγώ άπέναντι όμῶν;

Άλλά και άν έρευνήσωμεν τά αξιομνημόνευτα του λήξαντος μηνός γεγονότα θά ίδωμεν ότι επί των δακτύλων μετρούνται ταύτα. Η έσωτερική πολιτική ήσυχάζει. Οι πατέρες του έθνους, ότινες τυγχάνουσιν άμα και πατέρες οικογενειών, ειχον άπέλθῃ εις τας επαρχίας των να γευθώσιν έν ήσυχίᾳ τον χοϊτρον των Χριστουγέννων και την πητταν της πρωτοχρονιάς. Τοσοϋτον δ' έβαρύνθησαν φαίνεται

αι στόμαχοι αυτών εκ της τρυφηλής ταύτης άπολαύσεως, ώστε μόλις ήδη, μετά ένα όλον μήνα επανέρχονται ανά εις μετά νωθρότητα και έντελους άνορεξίας, προς έκπλήρωσιν των ύψηλων αυτών καθήκόντων.

Τό Χρηματιστήριον δυστυχώς εργάζεται πλειότερον ή ή Βουλή, και λέγομεν δυστυχώς, διότι εκτός τών έξ' επγγέλματος χρηματιστών, και άλλοι πολλοι άπλοϊ διαβάται μαγαζανευμένοι υπό της πολυβελγήτου Κίρκης, της Κυθείας, εισέρχονται εις τον περιβολον αυτου και γνωρίζουμεν πάντες, εις ποίαν κατάστασιν εξέρχονται κατόπιν. Είνε δέ βέβαιον ότι κατά τον παρόντα μήνα ένεκα πλείστων λόγων αι κλίμακες του Χρηματιστηρίου ύπῆρξαν λίαν όλισθηράι υπό τους πόδας πολλών.

Ο Ίανουάριος συνήθως εινε ό μήν καθ' έν έγκαινίζονται έν Αθήναις αι έσπεριναι διασκευάσεις, και διότι ό χειμών ένταύθα μόλις από του μηνός τουτου ένδυναμύεται, και διότι από των μέσων αυτου άρχονται τά προανακρούσματα της φαιθρας Αποκρως. Αι εύρύταται και πολυτελέσταται των άθηναικών αίθουσών από των βασιλικών μέχρι των τραπεζιτικών και αυτών των αρχαιολογικών άκόμη περιέλαβον ένκαλλή την εκλεκτοτέραν μερίδα της ήμετέρας κοινωνίας κατά την δημοσιογραφικήν ταύτην φρασιν, ήτις δέν φαίνεται ποσώς κολακευτική δια τους μή κεκλημένους. Ένθ' άπ' έτέρου εις τό άλλο άκουρον τά ζυθοπαλοία και αι χοροδιδάσκαλοι έπέστρωσαν ήδη επί των τοίχων από των μέσων του μηνός τά παμμεγέθη και πολύχρωμα προγράμματα των δημοσίων χορών μετρημενίων και μη.

Τό θέκτρον μας δυστυχώς, ένθ' πρό πολλου έπρεπε να μεταβληθῃ εις άχυρόνα, μεταβλήθη παραδόξως εις ξενοδοχείον. Από της αρχής του χειμώνος μέχρι νυν έπιλοξένησε πλείονας ήθποιούς επί της σκηνής του ή θεατῶς έν τούθε θεωρείοις του. Μετά τον άρμενικόν θίασον, ό έλληνικός του Πειραιώς, έπειτα ό Έθνικός σύλλογος, έπειτα ό Πανελλήνιος θίασος, έπειτα άγγλος τις πάλιν παραδόξως άλλασσιν την μορφήν του ως ύποκαμισον, μετ' αυτον ιταλικόν μελόδραμα, και τις οϊδε πόσα άλλα άκόμη.

Έν τούτοις εκ των μάλλον αξιολόγων θεατρικών έσπερίδων του λήξαντος μηνός ύπῆρξαν τρεις παραστάσεις μετ' συνοδείας αυτών και τυμπάνων. Η έκτέλεσις αυτών λίαν επιτυχής κατά την γνώμη των πολυκρίθμων θαμώνων του ύπερφου, τοϋτο μόνον ειχε τό σκληρόν,

Ανέκδοτον ποίημα
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΟΥ

Εθαρίστα: δημοσιεύομεν τό κατωτέρω άνέκδοτον ποίημα του άειμνήστου ποιητού Άριστοτέλου Βαλαωρίτου. Τό ποίημα, ός βλέπει ό άναγνώστης, εινε παλαιότατον, εκ των πρώτων βεβαίως του ποιητού, γρασέν έν Πίζη τη 6 Δεκεμβρίου 1846, επί του λευκάματος του νυν έν Κερκύρα κ. Στεφ. Πιέρρη, φίλου του Βαλαωρίτου, μεϋ' ου και συνδιέτριβε τότε έν Πίζη άνεικοινοθή δι ήτιν εδμενάς από του άνθοπολογαού του μηχανικού κ. Βικτωρος Ι. Δουσαμαν, εις όν παρεγυρήθη υπό του κατόχου του λευκάματος. Είνε ό άξιον λόγου διότι δεικνύει ήμιν τον Βαλαωρίτην εις τά πρώτα βήματα του ποιητικού του σταδίου, και πρό: τούτοις ό: γλωσσικόν μνημείον, ή ου βλέπομεν πόσον οδαιωδός διάφορος ήτο ό χαρακτήρ της γλώσσας, έν ή ήρχισε γρασών ό ποιητής, έλείνου έν κατόπιν περιόχθη μετ' ένδειχῃ μελέτην των δημοτικών φημάτων.

A Pisa le 6 Decembre 1846.

Εί: τά: έρημους της Γης: ή την μαύρην Άραβίαν
Όταν σμυρή το Συμόν με λώσαν, με μανίαν,
Οι δικασμένοι Άραβες παγαίνου να κολήσου
Εί: τών φοινίκων την σκιάν.— Ή τα ύματα τά κρύα
Τά εψαμμένα γελη των τρέλους να άροίσου
Κ' ένθ' άκου από μακρῶν τά άγρια θρία
Βιρες να πέμπου μυκηθμούς, ως σάλπιγγας θανάτων
Ή τυγοι και άτάρχοι, σιγῶν άπροδιάρμοι
Έκει άπλώνου ή την σκιάν τά μαύρα σώματά των.—
Ό άνεμο: επάνου των σφυρίζων διαβάινει
Φέρου μαζί του θόρον και μυκηθμού: λείονταν.
Εί: την σκιάν του φοινίκος οι Άραβες κυτάζου
Την τρικυμῶν που περῶ επί των κεφαλών των
Και ήλωμένοι κατά γῆς, κοιμῶνται, ήου άζου.—
Ό Άραφ' ό πλανώμενος ή την έρημον ποίν έχει
Ή τον κόσμον άλλου φίλον του, παρά τινά στελέχη;
Τουτοτροπος και ήγώ! — Της θολερῆς ζωῆς μου
Τά άφραμένα κύματα μ' έρριψαν με μανίαν
Μακρῶν από τά χωμάτα της γῆς της πατριῆς μου.
Με έρριψαν εις την νεκρῶν και θούλην Ιταλίαν.

Αλλά εδώ, ό εύτυχῆ: ένθ' άπῆλιπμένος
Είς τους σκληρούς μου στογασμούς ήμην παρετημένος,
Ένθ' άκού ήκουα τους λαίλαπας να τρίχου
Βαθῶς μέσ' ή τα σπάγγα μου και να μου τά φολήκου,
Άπῆντισα, ό φίλε μου, ως Άραφ' της έρημου.
Έν άνδρον νέον, γλωρόν, ή τον όρμον μου ν' αδέτην.
Έκει εύρη άνάπαυσιν ή έσημο: ζωῆ μου
Εϋ' ό χειμών τά φύλλα του ποτῆ να μη μαρῶνῃ!
Από τό δένδρον είσαι σύ. Εϋ' ό ποτῆ καρμῆ
Να μη ευσῆση επάνου του άππαγγας τρικυμῆ!
Ό Άραφ' ό πλανώμενος που πλέον θέλει θέσει
Την έρημόν του κεφαλήν έν το δένδρον πῆρη;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΗΣ.

Α ΛΗΘΕΙΑΙ

Όμοιάζει τό φῶς της φιλίας προς τό φῶς των πυρρίων: Τοσοϋτώ λαμπρότερον φαίνεται ήμιν όση πυκνότερον εινε τό περι ήμας σκότος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πῆσαι αι εφημερίδες άνέγραψαν τό έπόμενον συγκινητικόν γεγονός, έν Πειραιεί πρό τινων ήμερῶν συμβῶν:

«Μικρά παιδίσκη, δεκαέτις μόλις, ένθ' ήν-

ότι δια των άμέτρων πυροβολισμών και θορύβων εφυγάδευσεν από του θεάτρου σμήνος όλον φιλησύχων μυών, ότινες πρό πολλου ειχον εγκτασταθῃ οικογενειακάς έν αυτῷ.

Έκτός τούτων νομίζω ουδ' έγόμεν άλλο τι να ειπωμεν. Μόνον άναναγράψωμεν δυναμειν από τούνυνός δείγματα προόδου και γεγονότα άμα, άτινα θά ποιήλωσι πως την μονατονικν του άθηναικού βίου, τας δύο προκηρυθείσας εκθέσεις, την εκθεσιν άνθέων και φυτών, υπό του συλλόγου Παργασσῶ δια την 23 Άπριλίου και την ιστορικήν εκθεσιν άντικειμένων άναφερομένων εις τον έλληνικόν άγωνα του 1821, ήν οργανίζουσιν έν συνεργασίᾳ ή Ιστορική και Έθνολογική εταιρία και ό σύλλογος Παργασσῶ.

Και έπειδή ό λόγος περι της ήρωϊκής έκείνης εποχῆς, άς μη λησμονήσωμεν ότι και ό παρελθών μήν εκήδευσε δύο εκ των ευαρίθμων λειψίων της Έπαναστάσεως, δύο γέροντας στρατηγούς: τον Αντώνιον Γεωργαντζαν και την Τριαντάφυλλον Αζαρέτον, επί των τάφων των όποιων όρειλομεν να καταθέσωμεν την δάφνην της τιμῆς.

Και λοιπόν κατά τους άπραβάτους της φήσεως νόμους ό μέν Ίανουάριος άπῆλθεν, ίνα έπιστρέψῃ μετά θύεκα μήνας πάλιν, άκούεται δέ ήδη κρουμένη επί του δαπέδου ή βακτηρία του χωλού Φεβρουαρίου, του αναπῆρου αλλά ζωηροῦ τούτου γέροντος, όστις προσέρχεται ένδεδυμένος ως γελατοποιός, έστειμένος με άνθη άμυγδαλής και σύρων από του βραχιόνος, περικαλλῆ και προσωπιδοφῆρον κόρην, την τρελλήν Άπόκρως.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΙΝΕΥΜΑ

Σέριδαν, ό Άγγλος ποιητής, ειχεν άσθενήσει βαρέως ένεκα της μεγάλης αυτου άκρασίας και άκολασίας. Επί τούτω προσληθείς ό ιατρός Έβερδεν διέγραψεν αυτῷ αύστηράν εγκράτειαν και άπογῆν από παντός. Μετά τρεις ήμέρας επανέρχεται ό ιατρός και τον έρωτῆ άν ήκολούθησε την διαταγήν αυτου. Άπάντησις καταφατική.

— Εϋγε, λέγει τότε ό ιατρός, εινε τό μόνον μέσον δι' ου θά κατορθώσης να ζῆσῃς έτι μακρός ήμέρας.

— Δέν άμφιβάλλω ποσώς, απήντησεν ό Σέριδαν, διότι μακροτέρας ήμέρας από τας τρεις τελευταίας δέν ένθυμούμαι να επέρσασ εις όλην μου την ζωήν.

τλει ὕδωρ ἐκ τινος δεξαμενῆς ἐν Πειραιεὶ, ὀλισθήσασα ἔπεσεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Ἐκ τῶν παλαισταμένων μόνος ὁ Πέτρος Χέλμης ἢ Λιμπέρης ἀπέφυγε. κίσθηκθῆναι ὅτι ἀνθρωπίνη ὑπερξίς ἐκινδύνευε, προσδέσας ἐκυτὴν μετὰ σπουδῆς διὰ σχοινίου, κατέβη εἰς τὴν δεξαμενὴν καὶ ἀναλαβὼν τὸ κοράσιον, ἐξήγαγε καὶ παρέδωκεν αὐτὸ ἀδελφεῖς εἰς τοὺς παρὰ τὸ στόμιον τῆς δεξαμενῆς ἀναμένοντας περιέργους. Εὐρίσκατο ἤδη εἰς τὸ στόμιον τοῦ φράκτος καὶ δὲν ἔμενεν εἰμὴ γὰρ θέσῃ τὸν πόδα ἐκτός, ὅτε θραύεται τὸ δὶ' οὐ ἦτο προσδεδεμένος σχοινίον καὶ πίπτει ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς. Τὸ πλῆθος τῶν περιέργων ἀυξάνει, ἐξογκοῦται καὶ καταπλημμυρεῖ τὰς ὁδοὺς· ἀλλ' οὐδεὶς μεταξὺ τῶν χιλιάδων ἐκείνων συγκινεῖται ὑπὸ τοῦ αἰσθηματικῆς αὐταπαρησῆως, ἔπειθ' ὤθησε τὸν Πέτρον Λιμπέρην ἵνα καταβῆ εἰς τὴν δεξαμενὴν καὶ σώσῃ τὸν οὕτω προθύμως σπεύσαντα εἰς σωτηρίαν τοῦ κινδυνεύοντος πλησίον. Οὐδεὶς μιμνῆται τὸ ζωντανὸν ἔτι παράδειγμα τοῦ γενναίου νεαίου. Τοιοῦτότρόπως ἡ ἀναληθὴς χιλιάδων ἀπανθρώπων ἀφῆκε τὸν ἀληθῶς ἀνθρώπον παλαιόντα ἐν τῷ κινδύνῳ πλεον τοῦ τεταρτου τῆς ἡμέρας, ὅτε ἀπερασίση τέλος νὰ καταβῆ εἰς λογίως τοῦ πυροβολικοῦ, ὅστις ἀνέσχεσε τὸ πτώμα τοῦ γενναίου Πέτρον Λιμπέρην. Ὁ πρῶτος ἐπισκεφθεὶς τὸν πνιγμένον ἰατρός κ. Πολιτάκης οὐδὲν διάκρισε σημεῖον ζωῆς. Ἡ κοινωνία τοῦ Πειραιῶς μεγάλως συνεκινήθη ἐπὶ τῷ λυπηρῶ συμβάντι καὶ παρὰ πάντων ἐθαυμάσθη ἡ τοσούτη σκληρῶς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης ἀνταμειψθεῖσα αὐταπαρήγησις τοῦ γενναίου νεαίου.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ὀδόντων εἶνε σπουδαιότατη βιομηχανία.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις εἰσι δώδεκα ἐργοστάσια τεχνητῶν ὀδόντων, παράγοντα ἐτησίως δέκα ἑκατομμύρια, δηλαδή κατὰ μέσον ὄρον ἕνα ὀδόντα διὰ πέντε ἀνθρώπους. Οἱ ἡμίσεις τούτων κατασκευάζονται ὑπὸ Ἑταιρίας Ἰδρυθείσης τῷ 1804. Τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως δὲ τῶν ὀδόντων τούτων προϊόν ἀγέρχεται εἰς 1 ἑκατομ. δολλαρίων κατ' ἔτος.

Εἰς τὴν ἐν Παρισίαις Ἑταιρίαν τῆς βιολογίας ἀνεκρίνωσεν ἐσχάτως ὁ κ. Delaunay ἐρευνῶν αὐτοῦ, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι αἱ κατώτεραι φυλαὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅσαι περιστρέφονται χορεύουσαι, διεμβύθονται πάντοτε πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ἐνῶ αἱ ἀνώτεροι εὐρωπαϊκαὶ φυλαὶ στρέφονται πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐθνικὸς τις χορός, ὅστις ἐχορεύετο πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἐπὶ Καρλόου τοῦ μεγάλου, χορεύεται νῦν πρὸς τὰ δεξιὰ. Πολλοὶ γυναίκες προτιμῶσι τὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ περιστροφήν, καὶ λαμ-

βάνουσι τὴν διεύθυνσιν ταύτην ὅταν χορεύωσι μόναι. Τὰ παιδία κατ' ἀρχὰς στρέφονται πρὸς τὰ ἀριστερὰ, βραδύτερον δὲ ἐφ' ὅσον ἀναπτύσσονται ἀρχίζουσι νὰ στρέφονται πρὸς τὰ δεξιὰ. Πρὸς τούτους τὰ δύο τρίτα τῶν βλαπῶν στρέφονται πρὸς τὰ ἀριστερὰ. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ὁ κ. Delaunay ἐξάγει τὴν συμπέρασμα ὅτι, ἐπειδὴ ἡ μὲν πρὸς τὰ ἀριστερὰ κινήσις, ἥτις συμβαίνει παρὰ ταῖς κατώτερας φυλαὶς καὶ ἀνθρώποις, ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ δεξιῦ μέρους τοῦ ἐγκεφαλοῦ, ἡ δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, ἀναγκαιῶς ἔπεται ὅτι ἐπέρχεται μεταπτώσις τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐγκεφαλοῦ ἐκ τοῦ δεξιῦ εἰς τὸ ἀριστερόν αὐτοῦ μέρος.

Ἐν μικρῇ κώμῃ τῆς Μοραβίας, ἐν ἣ πρό τινος συνστάθη ταχυδρομικὸν γραφεῖον, ὁ ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος ἐνησχολεῖτο εἰς τὰς ὑπηρεσίας του, ὅτε ἐλαφρῶς ἐραύσθη ἡ θύρα.

— Ἐμπρός!

Ἡ κρούουσα ἦτο χωρική νεανίς, ἄριστὰ καὶ καθάρια, καὶ παρυσίασεν ἐν τάχει εἰς τὸν ὑπάλληλον ταχυδρομικὸν ἐνταλμα, τὸ ὅποιον ἀφοῦ ἐξήτασε καὶ εὗρεν ἐν τάχει οὗτος ἐξηγήρωσεν.

Ὁ νέος ἠρώτησε κατόπιν τὴν νεανίδα διατί δὲν ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ ἐντάλματος καὶ τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο τοῦ χαρτοῦ, ἀφ' οὗ εἶνε κατὰ τι γεγραμμένον δι' αὐτήν. (Διότι μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν ἐνταλμάτων ἐν Αὐστρίᾳ συνάπτεται καὶ εἰδὸς τι δελταρίου πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀποσταλέως). Αὕτη δὲ ἐρυθρίωσα καὶ δειλὴ ἀπεκρίνατο:

— Μὰ δὲν ξέρω γράμματα νὰ τὰ διαβάσω, μου κάνεις τὴν χάριν νὰ μοῦ τὰ διαβάσῃς σύ;

— Εὐχαρίστως.

Καὶ ὁ ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος ἀναγινώσκει σοβαρῶς:

«Σοῦ εἶλω τρεῖς φλωρίνια καὶ χίλια φιλιὰ».

Μετ' οὗ ἐπιλέγει ἐν βίῃ του τὴν ταχυδρομικὴν ἀξιοπρεπείαν:

— Τώρα σοῦ ἔδωκα τὰ 3 φλωρίνια, μένουσιν τὰ φιλιὰ.

Τότε ἡ χωρική ὄρμη εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ταχυδρομικοῦ ὑπάλληλου καὶ μετὰ προθυμίας ἀνοποκρίτου ἀφίνει νὰ τῇ πληρώσῃ ὀλίγηρον τὴν ποσὴν τοῦ ἐντάλματος.

Ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς γοναὶς τῆς:

— Μητέρα, εἶπε, τί καλὸ πρᾶγμα ποῦ εἶνε τώρα τὸ ταχυδρομεῖο, πληρῶνει βλα ταῖς μετρητάς, ὅλα, ὡς καὶ τὰ φιλιὰ ἀκόμη!

Ἡ δὲ γράια, ἐπιλέγει ἡ ἐφημερὶς τῆς Μοραβίας, μετὰ σοβιερώς διανοουμένη πύσον προάδουσεν ἡ κοινωνία!